

**Duur
zaam
heid**

Duurzaamheid

De afgelopen jaren is er gelukkig in toenemende mate aandacht voor het verantwoord omgaan met het milieu. Vooral de Verenigde Naties (VN) spant zich de afgelopen decennia in om de leefomstandigheden op aarde te waarborgen. Het klimaatpanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) van de VN is dan ook voor dit specifieke doel opgericht. Het IPCC verzamelt kennis over het klimaat en de klimaatverandering en bestudeert de gevolgen hiervan. Volgens het IPCC beseft de mensheid dit te laat met als gevolg dat er haast moet worden gemaakt om een andere levensstijl en nieuwe gewoonten voor iedere aardebewoner in te voeren. Dit laatste komt tot uiting doordat technologische alternatieven elkaar

snel opvolgen met als doel de CO₂-uitstoot te verminderen. De veranderingen als gevolg van het klimaatbeleid van verschillende overheden ervaren mensen wereldwijd als te snel. Ze hebben het gevoel dat de veranderingen worden opgedrongen. Dat gevoel van ongemak is mede voor hen een reden om het waarheidsgehalte van sommige IPCC-rapporten ter discussie te stellen. De onafhankelijke media over heel de wereld rapporteert dan ook andere motieven

voor het klimaatbeleid van hun overheden. Vanuit een psychologisch-antropologische benadering is dat volkomen te begrijpen. Voor de ingrijpende maatregelen is tijd nodig om eraan te wennen en te snel geïntroduceerde vernieuwingen werken argwaan in de hand. Voor zevendedagsadventisten biedt de nadruk op het verantwoordelijk gebruik van de aarde echter nieuwe kansen om zich maatschappelijk te profileren. Onze geloofsovertuiging biedt meerdere invalshoeken die in harmonie zijn met de intentie achter het klimaatbeleid van de overheid en van internationale belangenorganisaties. Bijvoorbeeld het rentmeesterschap en wat adventisten daarmee bedoelen. Als rentmeesters zijn we er ons van bewust dat de aarde het eigendom is van de Schepster. Wij mensen hebben alle middelen op aarde in bruikleen en daarom moeten wij er op een verantwoorde, respectvolle manier mee omgaan. Er liggen zeker kansen voor zevendedagsadventisten om samen met lokale overheidsinstanties een duurzamere

samenleving uit te dragen en te bevorderen. De Adventredactie wil dan ook met dit themanummer benadrukken dat wij als kerk met bewuste rentmeesters, staan voor een duurzamer gebruik van de aarde. Het artikelenaanbod geeft een brede weergave van hoe duurzaamheid is toe te passen. De redactie hoopt op deze manier u te betrekken bij en enthousiast te maken voor een verantwoordelijk gebruik van de aarde en de bewoonbaarheid ervan te helpen waarborgen.

Ds. Enrico Karg Hoofdredacteur & algemeen secretaris Nederlandse Adventkerk.

Duurzaamheid is belangrijk voor de Adventkerk. Ook *Advent* werkt mee aan een betere wereld, daarom wordt het gedrukt op papier dat het resultaat is van verantwoord bosbeheer. Onze drukker gebruikt inkten op plantaardige basis en machines draaiend op groene stroom.

COLOFON

REDACTIE

Hoofdredacteur Enrico Karg

Redactie Jacob Engelgeer, Jeroen de Jager, Jeanette Lavies, Erik Macville, Thijs de Reus, Jan Spijk en Jeroen Tuinstra.

Vormgeving Paul de Bruin – Limelight Design Studio

Foto omslag Black Salmonw/Shutterstock.com

Druk Van de Ridder – VdR Druk & print

Oplage 3.800 exemplaren

Verschijningsfrequentie 4 maal per jaar

Wanneer u het blad *ADVENT* niet meer wilt ontvangen, kunt u dat kenbaar maken door ons te mailen op het adres: advent@adventist.nl

REDACTIEADRES

Amersfoortseweg 18, 3712 BC Huis ter Heide

Telefoon Landelijk Kantoor: 030 – 6939375

E-mail advent@adventist.nl

Web www.adventist.nl of www.adventist.be

GIFTEN

Advent wordt gerealiseerd dankzij uw giften.

Giften specifiek voor kerkblad Advent/@vent kunt u overmaken op NL95RAB00117287253, ten name van Kerkgenootschap der ZDA.

Voor financiële zaken, inclusief donaties en wilsbeschikkingen, kunt u contact opnemen met R. Panneflek: rpanneflek@adventist.nl

AGENDA

JULI

N Summer School 8
N Jongerencongres Finland 29-7

SEPTEMBER

N Scouts & Pathfinders Day 18
N Koempolan 23

Alle evenementen zijn in verband met het coronavirus onder voorbehoud. Houd onze website in de gaten. Daar staat de meest actuele informatie: www.adventist.nl/agenda.

N Nederland **B** België

06

De wereldwijde ecologische crisis

20

Een 'indrukwekkende diamant'

24

Adventgeschiedenis in perspectief

28

Duurzaam rentmeesterschap

36

Duurzaamheid hier en nu

VERDER IN DIT NUMMER

- 04 Van het bestuur
- 11 Advent verwent
- 12 Adventistische kringloopwinkel
- 10 ADRA – Impact maken met uw geld
- 18 Nieuws uit de wereldkerk
- 18 Nieuws uit de regio & puzzel
- 31 SHANA archief
- 32 Verdieping bij de sabbatschool
- 34 PS & Doop
- 39 In beeld

De medewerkers van *Advent* wensen u een fijne zomer.
Draag deze zomer je steentje bij aan een duurzame en blijde toekomst.

Duurzaamheid

In onze samenleving is er een groeiende betrokkenheid bij vraagstukken van klimaatverandering en duurzaamheid. Het is een terugkerend thema waar het journaal telkens weer onze aandacht op vestigt. De klimaatop van Parijs en de afspraken die daar gemaakt zijn, staan nog vers in het geheugen. In oktober vorig jaar werden er in het hele land klimaatmarsen gehouden. Nog maar enkele maanden geleden vond de 26e editie plaats van de klimaatonderhandelingen van de VN in Glasgow. Men hoopte dat deze conferentie een verandering ten goede zou brengen wat betreft de niet behaalde afgesproken doelen.

Tekst/**Rob de Raad**

Klimaatverandering

Het begrip klimaatverandering is niet meer weg te denken uit het hedendaagse leven. En dat is niet voor niets. De laatste wetenschappelijke rapporten wijzen uit dat de kansen om destructieve klimaatverandering af te remmen steeds kleiner worden. We zien ook dat veel plant- en diersoort-

ten worden bedreigd. Daarnaast is sprake van groeiende schaarste en uitputting van diverse grondstoffen, met alle conflicten die ermee gepaard gaan, die bovendien de schaarste verergeren. Sommige van de grondstoffen zijn ook essentieel voor de noodzakelijke duurzame energietransitie waar we middenin zitten. Ook Nederland zal hieraan zijn steentje moeten bijdragen.

Adventkerk en duurzaamheid

In de samenleving wordt in de discussie over duurzaamheid veelal gesproken over alleen natuur en milieu. De Raad van Kerken heeft er in haar notitie op gewezen dat dit maar een beperkt inzicht is en dat de discussie breder getrokken moet worden. Goed beschouwd

gaat het bij duurzaamheid om de (verstoorde) verhoudingen tussen mens en mens, mens en aarde en mens en God.

De Adventkerk heeft daar al op gewezen in haar Statement uitgevaardigd door de Generale Conferentie van oktober 1992. De wereld waarin wij leven is door God geschapen en is een gave die ons mensen is gegeven (o.a. Openbaring 14:7). Hij heeft de mens geschapen in relatie met zichzelf, medemensen en de ons omringende wereld. Door de keuze van de mens om God ongehoorzaam te zijn, is de oorspronkelijke orde van de schepping verstoord en niet meer in harmonie zoals God het oorspronkelijk had bedoeld. Vandaar dat de lucht en het water zijn vervuild, het leven op aarde wordt geplunderd en alle natuurlijke bronnen worden uitgebuit. De vraag dringt zich op hoelang wij nog door kunnen gaan om op deze wijze met de aarde om te springen. In de samenleving zijn er miljoenen mensen die zich zorgen maken over deze ontwikkeling en de urgentie die zich aan ons allemaal opdringt om het huidige tij te keren, als dat nog mogelijk is. Dit betekent ook dat de kerk zich in toenemende mate zal moeten uitspreken over hoe wij kijken naar de toekomst.

De mens kan de problemen niet oplossen

Zevendedagsadventisten geloven op grond van de Bijbel dat wij leven in de laatste fase van de wereld zoals we die kennen. Wij belijden dat de tekenen van wat er in de wereld om ons heen gebeurt, ons duidelijk maken dat de terugkeer van Jezus Christus steeds dichterbij komt. We zien een toename van uitdagingen die het leven op aarde steeds moeilijker maken, zoals rampen, overstromingen, aardbevingen en oorlogen. Maar ook ook bijvoorbeeld urbanisering, een toename van criminaliteit, klimaatverande-

ring, uitputting van grondstoffen, de groter wordende schaarste aan schoon drinkwater enzovoort, zijn tekenen dat de mens niet in staat is om de problemen zelf op te lossen.

Zevendedagsadventisten geloven dat God zelf tot stand zal brengen wat de mensheid niet meer kan. Hij zal dit doen wanneer Jezus Christus terugkeert naar deze aarde als de Koning van het universum en wanneer Hij zijn

/ Rentmeesterschap is je actief in te zetten om de uitbuiting van mens, dier en schepping tegen te gaan

koninkrijk van gerechtigheid en vrede zal oprichten. Dan zal de aarde herschapen en hersteld worden in haar volmaakte toestand. God zelf zal alle tranen uit de ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht en ook geen pijn (Openbaring 21).

Hoe om te gaan met de aarde?

We weten dus dat deze aarde in de huidige vorm niet zal blijven bestaan. Wat betekent dit voor onze omgang met de wereld? Moeten wij ons dan nog wel druk maken om klimaatverandering en het opraken van de grondstoffen van de aarde? Het zal immers allemaal voorbijgaan. Adventisten belijden dat de mens de verantwoordelijkheid voor deze wereld heeft gekregen bij de schepping en dat wij de opdracht hebben om voor de aarde te zorgen (Genesis 1:28). De aarde is van God die haar geschapen heeft en mensen moeten daar verantwoordelijk mee omgaan.

Vaak duiden wij dat met het woord 'rentmeesterschap'. Zo goed mogelijk zorgen voor wat niet ons eigendom is en waarmee wij niet kunnen doen wat wij willen. Dat betekent verantwoording nemen en je actief inzetten om de uitbuiting van mens, dier en schepping tegen te gaan. Je inzetten voor het milieu, de natuur en het dierenleven en de zorg voor de medemens. Daarin zouden wij als zevendedagsadventisten voorop moeten lopen. Juist in deze tijd waarin mensen wereldwijd zich zorgen maken over waar wij met elkaar naar toe gaan.

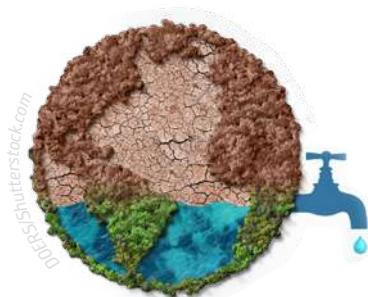
De sabbat en het milieu

Zevendedagsadventisten staan bekend om de viering van de rustdag op de zevende dag van de week, de sabbat. In het Statement van de Kerk 'Caring for the Environment' wordt juist verwezen naar de sabbat als een herinnering en voortdurend teken van de scheppende kracht van God bij het tot stand brengen van deze aarde. Door op de zevende dag te rusten wordt de relatie die wij hebben met de Schepper en zijn schepping juist versterkt. De viering van de sabbat benadrukt het belang van onze integratie en verbondenheid met onze leefomgeving en het milieu. De sabbat is niet alleen een teken dat Hij onze Schepper is, maar ook dat Hij onze Verlosser is. De sabbat is een teken dat ons er iedere week aan herinnert dat Hij een nieuwe aarde tot stand zal brengen. Het is onze opdracht ons in te blijven zetten voor mens, natuur en milieu totdat Hij komt.

Rob de Raad is landelijk voorzitter van de Nederlandse Adventkerk.

Aangehaald rapport

Naar een duurzame toekomst; Gespreksnotitie van de Raad van Kerken in Nederland.

De wereldwijde ecologische crisis

Wat zou de Adventkerk moeten doen?

Veel mensen maakten zich in mei grote zorgen over de aanhoudende droogte. Extreme weersituaties met hevige regenval of langdurige droogte en hitte komen in de wereld steeds vaker voor. Het intergouvernementele klimaatpanel (IPCC) luidde dit jaar opnieuw de noodklok over de 'onherstelbare schade' aan natuur en planeet door met name het gebruik van fossiele brandstoffen (CO₂) en de veehouderij (methaangassen).

Tekst/Marianne Thieme

Na ons de zondvloed

Plant- en diersoorten sterven in rap tempo uit; bodem, water en lucht zijn op veel plaatsen sterk vervuild; er is sprake van groot-schalige ontbossing en steeds meer mensen moeten vluchten door aardbevingen, misoogsten of zoet-watertekort. Afgelopen jaar waren er 24 miljoen klimaatvluchtelingen. De auteurs van het IPCC-rapport spraken over het einde van onze wereld en doen denken aan de profeten van weleer. Het welzijn van mens en dier is ernstig in gevaar omdat we op onverantwoorde wijze met de aarde en met alles wat leeft, omgaan. We produceren en consumeren meer dan onze planeet aankan. Na ons de zondvloed, lijken velen te denken...

Ecologische crisis erkennen is niet genoeg

Afgelopen zomer hebben de leiders van de Rooms-Katholieke, de Anglicaanse en de Grieks-Orthodoxe kerk voor het eerst in de geschiedenis een gezamenlijke verklaring afgelegd. Zij erkenden de ongekende ecologische crisis van onze tijd en riepen op tot een verandering van levensstijl. Zij verklaarden dat het een christelijke plicht is om voor de aarde en al haar bewoners te zorgen. Na tientallen jaren van stilzwijgen van de christelijke kerken over dit onderwerp, kwam een verklaring als deze geen moment te vroeg. Ik ben er trots op dat de Adventkerk zich al in 1996 duidelijk heeft uitgesproken over de ecologische crisis. Vlak na de klimaatop

in Genève verzocht onze kerk aan "de betrokken regeringen om de nodige stappen te ondernemen om het gevaar af te wenden".

Maar de ernst van de crisis mondeling erkennen is één ding, haar deel laten uitmaken van de missie van de kerk is iets heel anders. Een snelle scan van wat de wereldkerk sindsdien heeft gedaan, levert een teleurstellend resultaat op. Er is een twaalf jaar oude publicatie van de Generale Conferentie over milieu en rentmeesterschap. En in 2012 werden twee Sabbatschoollessen gepubliceerd, die vooral bedoeld waren om adventisten bewust te maken van de ecologische crisis, maar zonder een discussie op te werpen over de rol van de kerk.

DUURZAAMHEID/ECOLOGISCHE CRISIS

Het zal dan ook geen verbazing wekken dat steeds meer theologen verbonden aan de Adventkerk de kerk oproepen tot klimaatactie zoals in 2018 tijdens de Bijbel Conferentie in Rome.

Een meer algemene zorg is dat de Adventkerk steeds meer in zichzelf gekeerd dreigt te raken. Zo stelt Calvin Rock, voormalig vice-president van de wereldkerk, dat de Adventkerk er momenteel niet in slaagt zich te buigen over kwesties van sociale rechtvaardigheid. Rock wijst onder andere op het feit dat het christendom zich in het algemeen vooral lijkt te richten op persoonlijke verlossing, wat leidt tot een smalle opvatting van het evangelie en de missie van de kerk.

Anderen, zoals de bekende theoloog Christopher Wright, constateren dat de meeste christelijke kerken de schepping slechts zien als een podium voor Gods verlossende geschiedenis met de mens. Gods missie en Jezus' opdracht aan zijn volgelingen om het goede nieuws te

Wij weten dat de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt

verkondigen (Matteüs 28:18–20), worden teruggebracht tot een verlossingsplan voor het individu om zo in de hemel te geraken. De Adventkerk heeft daarentegen altijd Gods belofte van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde benadrukt. Wat zegt de Bijbel over onze betrokkenheid bij de rest van de schepping en de rol van de kerk daarbij?

Romolo Tavani/Shutterstock.com

Gods missie: redding van aarde en inwoners

De missie van de kerk wordt bepaald door de missie van God. Het zou niet Bijbels zijn als onze persoonlijke agenda de missie bepaalt. De Bijbel vertelt het verhaal van het door God geschapen paradijs. Van een paradijs dat verloren ging en de belofte van God dat Hij het paradijs zal herstellen. Van de belofte dat Hij een einde zal maken aan alle kwaad en verval waar de schepping nu onder lijdt. Een verhaalboog dus van Eden naar het nieuwe Jeruzalem. De gehele missie van God is gericht op herstel en vernieuwing van de gehele schepping, niet alleen op de redding van de mens (Genesis 9; Jesaja. 11:6–9, 65–66; Kolossenzen 1:15–23; Openbaring 21:1–4). Paulus schrijft in zijn brief aan de Romeinen (8:20–22):

‘Want de schepping is ten prooi aan zinloosheid, niet uit eigen wil, maar door hem die haar daaraan heeft onderworpen. Maar ze heeft hoop gekregen, omdat ook de schepping zelf zal worden bevrijd

uit de slavernij van de vergankelijkheid en zal delen in de vrijheid en luister die Gods kinderen geschonken wordt. Wij weten dat de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt.’

Gods opdracht: zorg voor de aarde

In de Bijbel kunnen we ook Gods opdracht aan de mens lezen. Lang voordat Jezus de opdracht gaf om het goede nieuws te vertellen (Matteüs 28:19–20), kregen we van God de eerste opdracht: de zorg voor de aarde (Genesis 1:28; 2:15). En die opdracht is nooit beëindigd. Veel mensen hebben Genesis 1:28 en 2:15 geïnterpreteerd als een vrijbrief om de dieren en de rest van de aarde te kunnen onderwerpen en te gebruiken voor onze eigen behoeften. Ze negeerden daar gemakshalve bij dat we als mens de opdracht hebben om te leven volgens Gods standaard van liefde, rechtvaardigheid en compassie. De uitputting van de aarde, de hebzucht van de mens, de mishandeling van dieren en het opmaken van grondstof-

/ We zouden het principe van mede- menselijkheid moeten verbreden naar mede- schepselijkheid

fen staan daar haaks op. Bij God is alles gericht op leven, niet op dood, uitbuiting en verderf. De Bijbel vertelt ons veel over hoe God zijn schepping ziet, hoe Hij vol liefde, compassie en gerechtigheid zorgt voor de aarde, en de mens oproept om hetzelfde te doen omdat we naar zijn evenbeeld geschapen zijn (Genesis 1:26). Wij hebben daarom verantwoording af te leggen aan degene van wie de aarde is. Om ten volle onze opdracht te omarmen zouden we het principe van medemenselijkheid moeten verbreden naar medeschepselijkheid omdat wij niet los van de rest van de

schepping staan, maar in verbondenheid leven. Of zoals de Bijbel zegt: De schepping lijdt met ons (Hosea 4:1-3; Deuteronomium 28; Romeinen 8:18-32), en de schepping zal met ons verlost worden (Jesaja 11:1-9; Openbaring 21).

Bovendien is het goed om ons te realiseren dat in de Bijbel staat dat toen God de aarde en de dieren schiep, Hij verklaarde dat het goed was, en de dieren zegende (Genesis 1:25). Hij gaf al waarde aan de schepping vóórdat de mens kwam. Waarde die dus los staat van het nut of de waardering die mensen toekennen aan dieren of de natuur. Wij dienen deze intrinsieke waarde van de schepping te respecteren.

Eindtijd en milieu- bescherming

Maar, zo zeggen sommige adventisten, waarom zouden we actief de aarde beschermen? Al die natuurrampen betekenen dat het niet lang meer zal duren voordat God zal ingrijpen en alles weer nieuw zal maken. Als je deze redenering tot in zijn uiterste

consequentie doordenkt, zou van onze kant geen enkele liefdevolle, rechtvaardige of corrigerende daad nodig zijn, omdat je alles aan God meent te kunnen overlaten en de ellende straks toch voorbij is.

Dat is niet wat de Bijbel ons zegt. Het volk van God is geroepen om zich uit te spreken voor hen die niet kunnen spreken, om op te komen voor de rechten van alle behoeftigen. (Deuteronomium 16:20; Spreuken 31:8, 9; Jesaja 1:17; Micha 6:8; Matteüs 23; Lucas 12:11-12; Handelingen 2:16-18). Het is de heilige Geest die mensen aanspoort zich uit te spreken tegen de onrechtvaardigheden in de wereld, en te waarschuwen voor misstanden. De Antilliaans-adventistische theologe Silvia Schimpf-Torreblanca zei in 2018 op de Bijbelconferentie in Rome terecht dat eschatologie en milieubescherming niet tegenover elkaar staan maar elkaar aanvullen:

‘De zorg voor de aarde kan niet los gezien worden van de christelijke missie om het goede nieuws van verlossing te verkondigen.’

Leef eenvoudig, gezond en diervriendelijk

Hoe geloofwaardig zijn we als christenen om over het goede nieuws van verlossing te spreken als we niet ageren tegen het onrecht, de uitbuiting en het verval in deze wereld? Paulus zei in zijn tweede brief aan de Thessalonicenzen dat ze niet op moesten houden met het goede te doen, ook al komt Jezus morgen terug (3:13).’ De Bijbel spoort ons aan een leven te leven in verantwoordelijkheid en in antwoord aan God. Niets van wat wij doen in naam van de Here is tevergeefs.

Ellen White zag dit zeer helder en is in mijn ogen een echte natuur- en dierenbeschermster. Haar boeken over gezond en diervrien-

DUURZAAMHEID/ECOLOGISCHE CRISIS

delijk eten, haar compassievolle woorden over dieren waren voor mij doorslaggevend om lid te worden van de Adventkerk. Hoe waar zijn haar woorden in deze tijd van pandemieën en groot-schalig dierenleed:

‘Wordt het geen tijd dat allen afstand zouden moeten doen van vlees? (...) Hoe kunnen zij Gods schepselen het leven benemen om het vlees als een weelde op te eten? Laat hen liever terugkeren naar het heilzame, heerlijke voedsel dat de mens in den beginne gegeven is, en leer hun en hun kinderen medelijden en weldadigheid voor de schepselen die God gemaakt en onder onze bescherming geplaatst heeft, in praktijk brengen. (...) Vlees was nooit het beste voedsel; maar het gebruik ervan is nu dubbel verwerpelijk, sedert ziekten in de dieren zo snel toenemen.’

Ellen White beval een eenvoudig, gezond en diervriendelijk leven aan. Een leven binnen de grenzen van wat de aarde aankan. En dat is precies wat de ecologische beweging van vandaag de dag ons ook

**/ Door God
centraal te
zetten, denken
adventisten niet
EGOcentrisch,
maar ECO-
centrisch**

aanraadt. De sabbat, een van de pijlers van ons geloof, draait ook geheel om de schepping en onze relatie tot God en zijn schepping. De dag staat voor rust en herstel, voor de viering van het leven, en voor dankbaarheid voor Gods

zorg. De sabbat laat zien dat niet de mens centraal staat, maar God en zijn schepping. Dit schrijft ook adventistisch theoloog Miroslav Kiš in zijn in 1995 verschenen boek *“Remnant and Republic: Adventist Themes for Personal and Social Ethics”*.

Terug naar de missie van onze kerk. We hebben een prachtige boodschap voor iedereen in de wereld die zich zorgen maakt over de toekomst van de aarde. Hoop voor iedereen die de aarde en alle kwetsbaren wil beschermen. Adventisten kunnen hun laten zien dat de Adventkerk een groene kerk is. Een kerk die niet de mens centraal zet, maar God. En door God centraal te zetten, denken adventisten niet EGOcentrisch, maar ECOcentrisch. Laten wij als kerk de daad bij het woord voegen: Be the change you want to see!

Marianne Thieme is student Theologie aan Newbold College, Engeland.

Bronnen:

1. <https://bit.ly/archbishopofcanterbury>
2. www.adventist.org/official-statements/stewardship-of-the-environment/
3. De uitgave “Dynamic Steward” van de General Conference, October-December 2009; Sabbatschool: Lesson eight: Creation Care, Standard Edition, Q1, 2012, Lesson five: The Environment, Q2, 2010.
4. Adventist World, 20. June 2018. <https://bit.ly/adventist-world-climate-disruption>
5. Calvin B. Rock, ‘The Church and Society’, Adventist Biblical Research Institute (2020) 1–18. <https://bit.ly/adventist-biblical-research>
6. Christopher J.H. Wright, *The Mission of God's People, a Biblical Theology of the Church's Mission* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2010)
7. Adventist World, 20. June 2018. <https://bit.ly/adventist-world>
8. E.G. White, *De Weg tot Gezondheid* (1905), 313, 317
9. Miroslav M. Kiš, “Sabbath”, in: Charles W. Teel Jr (ed), *Remnant and Republic: Adventist Themes for Personal and Social Ethics* (Loma Linda, CA: Loma Linda University Center for Christian Bioethics), pp. 91-102.

Advent verwent

Dit keer een recept van Erik Macville dat een heerlijke traktatie is bij de thee of koffie: **Ketantaart à la Joyce**. Ketan is kleeftijst dat evenals santen (kokosmelk) en gemalen kokos verkrijgbaar is bij winkels met tropische producten.

Tekst/Jeanette Lavies

Dit heb je nodig

- 125 g boter
- 1 kilo gemalen kokos
- 1 kilo ketanmeel
- 1 blikje santen
- 1 ¼ kopje suiker
- snufje zout
- 4 eieren
- 1 ½ kopje melk

Zo maak je het

1. **Roer** alle ingrediënten door elkaar in de mixer.
2. **Doe** de massa in een ingevet blik of ovensafe schaal of schotel.
3. **Zet** het in een voorverwarmde oven (180 graden) en laat 70 minuten bakken.
4. **Laat** afkoelen en snijd in ongeveer 20 stukken.

Stukken die je bijvoorbeeld een dag later gaat eten, worden weer smeug door ze 10 à 15 seconden in de magnetron te verwarmen.

Om een veganistische variant te bakken, vervang je boter en melk door plantenmargarine en willekeurig welke andere melk of een extra blikje santen. Eet smakelijk!

Reageren

Als je dit recept uitprobeert, laat me weten wat het resultaat was. Of stuur je eigen recept naar me toe. Dan kijken we of het geschikt is om in *Advent Verwent* te plaatsen. Lavies1@xs4all.nl

Jeanette Lavies is vrijwilliger en lid van de gemeente Den Haag.

Adventistische kringloopwinkel in Loenen

**Initiatiefneemster Gabriëlle Berger:
'Grootse deel opbrengst naar ADRA'**

Er is een groot verschil tussen de buitentemperatuur (10 graden) op deze zonnige aprildag en de binnentemperatuur in de kringloopwinkel van Gabriëlle Berger. Binnen kan de jas meteen uit. Nu was de kringloopwinkel in Loenen (in de buurt van Apeldoorn) vroeger een tuincentrum en heeft een groot glazen dak. Een bijzondere kringloopwinkel (totaal 800 m²) want een groot deel van de winst gaat naar de adventistische ontwikkelingsorganisatie ADRA.

Tekst/Jan Spijk

Gabriëlles droom

Gabriëlle had een prima baan als restaurant-manager en hoefde als adventist niet op sabbat te werken. 'Het voelde alsof ik deze baan van God had gekregen. Helaas werd ik op een oneerlijke manier ontslagen. Ik zei toen tegen de Heer: waarom ontnemt U mij dit?' Uiteraard was het ontslag een grote domper en ze vroeg zich af hoe het nu verder moest. Via de adventistische netwerkorganisatie ENAD deed ze een Mission Trip. Tijdens deze trip moest ze in 1-op-1-gesprekken zeggen wat ze wilde gaan doen. Nu was ze al fan van kringloopwinkels en twee-

dehandsspulletjes. 'Ik ben een echte handelaar.' In ieder geval zei Gabriëlle in al haar gesprekken met anderen steeds hetzelfde: ik wil over vijf jaar een kringloopwinkel beginnen voor ADRA.

Oproep Facebook

Hoe ga je dat dan regelen? Haar moeder gaf het advies een oproep op Facebook te plaatsen. Ze kreeg geen locatie in haar woonplaats Apeldoorn aangeboden, maar wel in Loenen. Gabriëlle kreeg een ruimte van 200 m² achter in een tuincentrum. Sommigen vragen haar weleens waarom een kringloopwinkel De Waterlelie heet. Deze naam haalde zij uit Matteüs 6. 'God zorgt voor de vogels in het

veld en voor de leliën. Dat kwam steeds terug in mijn hoofd en toen dacht ik: ik noem het De Waterlelie. God zegt in deze Bijbeltekst ook dat je je niet druk moet maken over de dag van morgen. Waarom zou ik dat dan wel doen?'

Verkopen en evangeliseren

Na een jaar ging het tuincentrum failliet en kon ze haar kringloopwinkel uitbreiden naar 600 m² en sinds 2020 naar zelfs 800 m². Ze denkt zelf dat veel mensen De Waterlelie ook tweedehandspullen gunt omdat de opbrengst immers naar een goed doel gaat. 'Ik heb vanaf het begin gezegd dat ik deze locatie zou gebruiken om te evangeliseren en om

Gabriëlle Berger: 'Mensen die de natuur willen beschermen komen naar de kringloop'

Het aanbod in De Waterlelie is groot en gevarieerd

iets voor mijn medemens te betekenen. Hier staat bijvoorbeeld in de winkel een boekenkast met christelijke boeken. Ook boeken van Ellen White en onze kerk. Op sabbat gaan we dicht, want dan ga ik naar de kerk. Dat ik op zaterdag gesloten ben is ook weer aanleiding om met bezoekers over het geloof te praten. Ik draai ook bewust christelijke muziek in de winkel.'

Geen Boeddhabeelden

In principe zijn alle tweedehandspullen welkom (meubels altijd in overleg), maar Gabriëlle maakt ook hierin keuzes. 'Het moet passen binnen mijn normen en waarden. Daarom zal je hier geen Boeddhabeelden of bepaalde spirituele boeken aantreffen.' Ze werkt met vrijwilligers die geen adventist hoeven te zijn. Ze is aan het nadenken over de toekomst, want het pand wordt binnen drie jaar gesloopt voor woningbouw. Gabriëlle denkt erover na om iets op het gebied van de natuurlijke geneeskunde te gaan doen waarvoor ze nu een adventistische opleiding volgt. 'Kringloop en het hergebruik van spullen is wel mijn passie. Het doet dan pijn als ik hier weg zou moeten. Het is wel mijn overtuiging dat God dan

een ander plan voor mij heeft. Dan komt er weer een andere fase in mijn leven.' Soms moet ze tijdens het gesprek even overleggen met vrijwilligers. Bijvoorbeeld als er een man binnenkomt waarvan de in de kringloopwinkel aangeschafte mobiel het niet doet. 'Hij mag zijn geld terug', besluit Gabriëlle.

Waarom Loenen?

Ze heeft zich weleens afgevraagd waarom ze in Loenen terecht is gekomen. Toch redelijk ver van een grote stad als Apeldoorn. Ook hierin getuigt ze van haar geloof dat God een plan met haar had. 'Hier zitten in de omgeving meer dan duizend campinghuisjes. Al die toeristen komen vooral in de zomer hierheen. Dan is het echt heel druk. Vaak komen de toeristen uit het westen omdat het hier in de omgeving heerlijk rustig is. Verder zijn er in de wijde omgeving geen andere kringloopwinkels. Dus ik ben de enige.' Ze ziet kringloop duidelijk als een vorm van duurzaam leven. Zelf is ze er ook een voorbeeld van, omdat ze al haar kleren uit de kringloop aanschaft. 'Je hergebruikt en recyclet spullen. Dat is één en al duurzaamheid. Mensen die de natuur willen beschermen

komen naar de kringloop. Ik probeer zo weinig mogelijk weg te gooien. Ook in ons huis staan veel spullen die uit de kringloop komen.'

Gevarieerd aanbod

Dan is het tijd om eens een rondje door de kringloopwinkel te maken. Het aanbod is niet alleen groot, maar ook gevarieerd. Boeken, speelgoed, cd's en dvd's, een schattig IKEA-hoekje, meubels en elektronische apparaten die hier ook gerepareerd worden. Vrijwilliger Okko – die lid is van de adventkerk in Nijmegen – buigt zich geconcentreerd over een defecte mobiel. Rode draad in het gesprek met Gabriëlle is haar grote adventistische geloofsdrive. Gabriëlle: 'In het begin snapte ik niet hoe ik mijn baan als restaurantmanager kon verliezen. Toen kwam er een teleurstellende tijd, omdat je tijdens sollicitatie-interviews duidelijk maakt dat je niet wil werken op zaterdag. Maar nu ik deze kringloopwinkel heb weet ik: Hij had iets veel beters in gedachten. Vaak moeten we ook geduld en vertrouwen hebben.'

Jan Spijk is communicatieadviseur bij het landelijk kantoor van de Nederlandse Adventkerk..

Impact maken met uw geld

Als ik het woord **duurzaamheid** hoor denk ik gelijk aan het milieu. Ik zie in dikke groene letters het woord **klimaat** voor me. Ik stond op het punt om iets te schrijven over wat ADRA doet met die dikke groene letters. Maar eigenlijk vind ik een andere vraag nog boeiender: is de invloed van ADRA duurzaam? Of verslinden we geld zonder blijvende impact?

Tekst/Nadja van den Broek

Uit jaarverslagen en projectberichten wordt meteen duidelijk welke impact ADRA heeft: 'Ergens in een land ver weg hielpen we met uw geld honderden mensen om te leven zonder armoede!' Bij mij roepen zulke mooie en gelikte zinnen vraagtekens op. En niet alleen bij mij. In Amerika zegt slechts 18% van de bevolking goede doelen te vertrouwen.

Nederlanders geven goede doelen gemiddeld een 7.2. Dat is in vergelijking best aardig. Toch vindt 50% van de bevraagden in een Rotterdams onderzoek dat goede doelen te weinig transparant zijn.

Aan die transparantie kunnen we misschien meteen wat doen, door open en eerlijk te kijken naar de impact die ADRA écht maakt. Daarbij focussen we op duurzaamheid en op de uitdagingen daarvan.

Wat maakt ontwikkelingshulp duurzaam?

Een project is duurzaam als het een blijvende invloed heeft op mens en omgeving. Duurzaamheid betekent kijken naar de oorzaak van het probleem en het langetermijneffect van de oplossing. Stel: Piet en zijn familie lijden honger. Wij bieden hulp en geven hem een zak rijst. Voor de komende drie weken hebben hij en zijn gezin genoeg voedsel. Maar doordat het zoveel regent, kan Piet niet meer op de manier die hij gewend is voedsel verbouwen. Op termijn helpt die zak rijst dus niet. Een training in klimaatbestendige landbouw op een duurzamere manier kan wél helpen. Dan kan Piet weer zijn eigen eten verbouwen en hoeven hij en zijn gezin op lange termijn ook geen honger meer te lijden.

Dat klinkt makkelijk: een training verzorgen is dus beter dan het geven van een zak rijst. Maar je wilt ook niet dat Piet en zijn gezin, terwijl die training plaatsvindt, alsnog aan honger sterven. Een zak rijst geven is dus niet altijd verkeerd. Wat zijn de uitdagingen voor duurzame ontwikkelingshulp? Wij komen drie uitdagingen regelmatig tegen in de ontwikkelingshulp.

Capaciteit

Soms is ontwikkelingshulp bieden een kwestie van capaciteit. Structurele hulp kost veel meer geld, tijd en knowhow dan 'gewoon even helpen'.

Fondsen en donateurs

De meeste ontwikkelingshulp gebeurt door middel van projecten. Deze duren vaak maar een jaar en heel soms twee tot vijf jaar. Dat heeft meestal te maken met de bron van de fondsen. Donateurs willen graag een snelle terugkoppeling van wat er is gedaan. Zij willen de resultaten makkelijk kunnen meten. Het klinkt resultaatgericht om te zeggen: 'Wij voeden 50 families', in plaats van 'wij gaan met de overheid onderhandelen over landbouwvoorzieningen'.

Politieke en sociale structuur van een land

Vaak is de oplossing tot kwalitatief betere en structurele ontwikkelingshulp niet in handen van de goede doelen. Als de overheid corrupt is, en Piet moet 75% van zijn rijst afstaan, dan is hij nog niet geholpen.

Hoe gaat ADRA met deze uitdagingen om?

Twee sterke punten van ADRA Nederland zijn het wereldwijde netwerk en de vrijgevigheid van particuliere donateurs. Als onze financiële middelen niet voldoen, werken we samen met een ander ADRA-kantoor voor grotere en duurzamere projecten.

Doordat veel trouwe particuliere donateurs ons steunen, ligt de druk lager dan bij andere fondsen om een project zo snel mogelijk af te maken. Verder werken wij als ADRA Nederland met lokale ADRA-partners. Zo beïnvloeden we de lokale politiek en overheid. Een goed voorbeeld van hoe dat in zijn werk gaat, is het landbouwproject in Zuid-Soedan.

Duurzame landbouw in Zuid-Soedan

Omdat het klimaat verandert, raken boeren in Zuid-Soedan de basis van hun levensonderhoud kwijt. ADRA Nederland werkt samen met ADRA Duitsland om een groot landbouwproject te financieren. Met deze middelen begeleiden en trainen ADRA Zuid-Soedan en lokale ontwikkelingsorganisaties de boeren. Gedurende 3,5 jaar leren zij een nieuwe manier van landbouw. ADRA en de lokale ontwikkelingsorganisaties leren deze boeren klimaatbestendig hun eten te verbouwen. Zuid-Soedan kent helaas weinig lokale ontwikkelingsorganisaties die de boeren helpen. Daarom werkt ADRA met drie lokale ontwikkelingsorganisaties samen. ADRA leert zo niet alleen de boeren iets over

landbouw, maar ook de ontwikkelingsorganisaties over het gericht helpen van groepen mensen. Zo is onze impact samen groter.

Wat valt nog te doen?

Is het ADRA-werk perfect? Zeker niet. Waarschijnlijk is de grootste uitdaging van duurzame ontwikkelingshulp de strijd tegen het kwaad. Hoe goed Piet zijn landbouw-werk ook doet, hij is in deze wereld nooit bestand tegen oorlogen en rampen. Als een aardbeving zijn huis verscheurt of een tsunami zijn oogst en velden wegvaagt, is zijn werk voor niets geweest. Als hij en zijn gezin overhaast moeten vluchten omdat bommen huizen en scholen met de grond gelijk maken, moet hij weer helemaal opnieuw beginnen. We leven in een wereld waarin de krantenkoppen schreeuwen: 'Bijna 80 miljoen mensen wereldwijd op de vlucht',... het hoogste aantal oorlogen en conflicten sinds de Tweede Wereldoorlog' en '1 op de 5 kinderen leeft in een oorlogsgebied'. Deze wereld is niet ons thuis. Wij willen graag zien dat onze impact op mensenlevens duurzaam is. Maar we weten ook dat de oplossing voor armoede, ongelijke kansen en sterfte pas op de nieuwe wereld komt. Laten we tot die tijd ons best doen om onze naasten te helpen. Zo schijnt het licht van Gods liefde ook in hun leven, en bereiden we ons voor op de mooie nieuwe wereld die straks komt.

Nadja van den Broek is medewerker bij ADRA Nederland.

Bronnen:

1. <https://goededoelen.nl/onderzoek/donateursvertrouwen>
2. www.philanthropy.com/article/americans-trust-in-charity-holds-steady-amid-pandemic?
3. www.trouw.nl/nieuws/nederlanders-wantrouwen-goede-doelen-ba25e37a/

LOMA LINDA UNIVERSITY/ VERKOOPT SCHILDERIJ VOOR \$13,5 MILJOEN

In 2018 schonk een oud-student van de adventistische Loma Linda Universiteit een bijzonder schilderij aan zijn alma-mater. Het doek van ca. 2 bij 2,5 meter, getiteld 'Beauty Examined,' toont een naakte, tamelijk forse vrouw op een sectietafel. Het werd in 1993 geschilderd door de bekende Afro-Amerikaanse kunstschilder Kerry James Marshall en vervolgens gekocht door Charles Sims, de op Loma Linda opgeleide patholoog die destijds begon met de aanleg van een kunstverzameling. Op 19 mei jl. werd het schilderij via Sotheby's verkocht voor 13,5 miljoen dollar (12,6 miljoen euro).

De opbrengst van het kunstwerk levert een belangrijke bijdrage aan de financiering van het *Center for Genomics*. Het centrum werd in 2013 opgericht en houdt zich bezig met de bestudering van de moleculaire mechanismen die een rol spelen bij menselijke ziekten.

MIDDEN-AMERIKA/ 21.000 GEDOOPT

Aan het einde van een internationale evangelisatiecampagne, van 25 maart tot 9 april in een aantal landen in Midden-Amerika, werden ruim 21 duizend personen gedoopt en opgenomen als lid van de Adventkerk. In de Dominicaanse Republiek, Panama, Costa Rica, Nicaragua, Honduras, El Salvador en Guatemala kwamen grote aantallen belangstellenden bijeen in kerken, sportzalen, stadions en andere gebouwen om te luisteren naar de online boodschap van ds. Melchor Ferreyra, een van de stafleden van de Inter-Amerikaanse Divisie. Zijn thema was: *Geef niet op. Er is nog hoop!* Velen reageerden positief op de verzekering dat God ons nog steeds nabij is en besloten zich te laten dopen en zich aan te sluiten bij de Adventkerk. In Midden-Amerika is de Adventkerk relatief sterk. In de landen van de Inter-Amerikaanse Divisie telt de kerk nu ca. 3.7 miljoen leden.

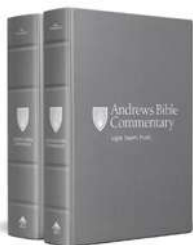

Silvia Avila uit Guatemala was een van de doperlingen.

Foto: Josue Laj / IAD

NIEUW/2-DELIG BIJBELCOMMENTAAR

Tijdens het wereldcongres van de kerk werd een nieuw, tweedelig Bijbelcommentaar gelanceerd. Aan dit project, dat gesubsidieerd werd door de Generale Conferentie en Andrews University, is tien jaar gewerkt. Een zestigtal adventistische Bijbelexperts hebben het onder leiding van dr. Angel Rodriguez, de vroegere directeur van het General Conference Biblical Research Institute, samengesteld.

De opzet was een ook voor de leek toegankelijk commentaar te maken, zonder dat de wetenschappelijke diepgang daaronder zou lijden. Volgens de eerste berichten is men daarin goed geslaagd. Het commentaar kan besteld worden via de gebruikelijke kerkelijke kanalen en via Amazon. De prijs is \$ 107,99 (ca. 100 euro).

DUITSE UNIES/VERDER OP FUSIETRAJECT

Ooit was de Adventkerk in Duitsland georganiseerd in drie unies. Na het samenvoegen van de Oost-Duitse Unie (die de voormalige DDR besloeg) en de West-Duitse Unie tot de Noord-Duitse Unie, waren er nog maar twee-unieconferenties. In de afgelopen jaren is langzaam maar zeker gestreefd naar een nauwere samenwerking tussen de Noord-Duitse Unie en de Zuid-Duitse Unie.

Op 15 en 16 mei vond het vijfjaarlijkse congres van beide unies plaats—op een en dezelfde locatie. Voor een deel waren de zittingen afzonderlijk en voor een deel gemeenschappelijk. Een belangrijk deel van het administratief apparaat van de beide unies is nu samengevoegd. Wel houden de beide unies voorlopig elk een eigen voorzitter. Beide unies hebben nu dezelfde penningmeester en ook een gemeenschappelijke vicevoorzitter. Ook een aantal departementen in de twee unies delen hun departementshoofd.

Zowel ds. Johannes Naether als ds. Werner Dullinger werden herkozen als respectievelijk voorzitter van Noord-Duitsland en Zuid-Duitsland. In de afgelopen jaren is al gebleken dat zij een gemeenschappelijke visie hebben op de toekomst van de kerk en een hecht team vormen.

De Noord-Duitse Unie heeft 18.721 leden in 321 gemeenten. De Zuid-Duitse Unie is iets kleiner, met 15.517 leden in 220 gemeenten.

ALBANESE ADVENTKERK/VIERT 30-JARIG BESTAAN

Tijdens het bewind van dictator Enver Hoxha waren alle religieuze activiteiten streng verboden. De grenzen gingen in 1992 open en adventistische vertegenwoordigers konden dit voor velen zo mysterieuze land bezoeken. Ze vonden een bejaarde vrouw die veertig jaar eerder de adventboodschap had gehoord en daaraan steeds trouw was gebleven. Het verhaal van Meropi Gjika ging de hele wereld over. Vooral het feit dat zij al die jaren haar tienden en gaven had opgespaard maakte diepe indruk. Eindelijk kon zij nu worden gedoopt.

De Trans-Europese Divisie werd verantwoordelijk voor de evangelisatie in Albanië en voor het ontwikkelen van een administratieve structuur. Het bleek verre van eenvoudig en de resultaten bleven aanvankelijk beperkt, maar er ontstonden enkele gemeenten met een groeiend aantal leden. Aanvankelijk ressorteerde het kerkelijk werk in Albanië rechtstreeks onder de Trans-Europese Divisie, maar sinds 1999 vormt de kerk in Albanië, samen met Kroatië en Slovenië, de Adriatische Unie.

Op 23 april vierde de Albanese Adventkerk haar dertigjarig bestaan. Er zijn nu vijf gemeenten met in totaal bijna 500 leden.

Reinder Bruinsma is emeritus predikant en secretaris van de werkgroep SHANA.

EVENEMENT/55+ DAG

Sabbat 1 oktober is er weer een 55+ dag in de Triumfatorkerk in Utrecht. Het thema is: *Oog voor elkaar.*

Alle 55-plussers zijn van harte welkom. Aanmelden is niet nodig, en er zijn geen kosten aan verbonden. Neem wel zelf een lunch mee. Wij zorgen voor soep en drinken.

Programma:

10.00-10.45 uur: Inloop

10.45-12.15 uur: Dienst

(Jacob Engelgeer)

12.15-13.30 uur: Lunchpauze

13.30-16.00 uur: Middagprogramma (Stef Heerema)

16.00 uur: Vesper (Wim Altink)

Locatie:

Triumfatorkerk, Marco Pololaan 185, Utrecht. In de wijk van de kerk is parkeren gratis. Vanaf Utrecht CS is het gebouw te bereiken met buslijn 7 en andere buslijnen met halte Kanaleneiland Zuid Utrecht. **Meer info 9292.**

ADVENTISTISCHE PERSPECTIEVEN/8

Staat de terugkeer van Jezus Christus nu toch echt voor de deur? Zijn de recente pandemie, de oorlogen ver weg en dichtbij, de klimaatverandering en de morele ontluistering van onze westerse maatschappij tekenen dat de wereldgeschiedenis haar laatste fase is ingegaan? In dit boek doet dr. Reinder Bruinsma verslag van hoe christenen door de eeuwen heen over de wederkomst hebben gedacht. Hebben wij in de eenentwintigste eeuw nu meer reden om te zeggen dat Jezus 'spoedig' gaat komen? Het boek kost € 12,95 (exclusief verzendkosten) en is verkrijgbaar op www.service-centrum-adventist.nl.

ADVENTISTISCHE PERSPECTIEVEN/7

Het zevende deel uit de serie Adventistische Perspectieven heeft als titel 'Hoor wat de Geest zegt'. Het boek is een reis door de Openbaring en geeft een uniek panorama op de rol van de Geest. Auteur Wim Altink heeft het boek geschreven door middel van 50 columns (7x7 plus conclusie). Soms neemt hij alledaagse onderwerpen als startpunt (bijv. 'puur' of 'kwetsbaar'), soms zijn het algemene Bijbelse thema's ('Messias' of 'Pasen/Pinksteren') en soms specifieke onderwerpen uit Openbaring ('zeven geesten' of 'tempel'). Het boekje kost € 12,95 (exclusief verzendkosten) en is verkrijgbaar op www.service-centrum-adventist.nl.

AUDITIES/ADVENT GOSPEL EXPERIENCE

Het departement Jongeren & Gezinnen organiseert op 8 oktober een bijzondere muzikale belevenis:

Advent Gospel Experience. Jij kunt dan meezingen in een groot Advent gospelkoor onder leiding Clifton Grep. Clifton is een professionele gospeldirigent en leert je alles over het zingen in een gospelkoor. We werken samen toe naar een soulvol gospelconcert. Een unieke ervaring! We zoeken naast ervaren gospelzangers ook (beginnende) koorzangers vanaf 15 jaar om samen een 100-koppig koor te vormen. Ook zijn er audities voor onder anderen solisten. Kijk voor meer info op: <https://bit.ly/adventgospel>

MEER INFO & AANMELDEN:
WWW.ADVENTIST.NL

BESTUURSLEDEN GEZOCHT/ADRA NL

De termijn van een aantal zittende bestuursleden gaat aflopen en daardoor ontstaan er per oktober 2022 vier vacante posities binnen het bestuur van ADRA Nederland. We zoeken enthousiaste mensen die wat van hun tijd willen geven om de wereld ver weg en dichtbij veiliger en rechtvaardiger te maken. Ben je adventist (of sympathiserend) en heb je een juridische, fondsenwervende, communicatie/sociale media of HR-achtergrond, dan komt jouw kennis heel goed van pas.

Ook mensen zonder deze achtergrond kunnen reageren als ze interesse hebben.

Neem voor informatie contact op met Willem van Rhenen (06-53 833 909 of willem.van.rhenen@ziggo.nl).

TIJDLOZE LEVENSLESSEN
ACHT UNIEKE LEVENSLESSEN VAN JEZUS

NEEM DEEL AAN DEZE INTERESSANTE WEBINARS

De unieke, tijdloze levenslessen worden op een frisse manier vertaald en bieden je mogelijkheid tot doelfacta. De geleerden worden binnen het kader van de bekende Bergrede geplaatst. In die bekende Bergrede vertelt Jezus zijn leerlingen op de aarde basissamenleving van integriteit en een positieve levenshouding, en leert hij over het hebben van eigenwaarde.

8 UNIEKE LEVENSLESSEN VAN JEZUS

maandag 5 september t/m 28 september

Het 5e deel
De levenslessen van Jezus
Wat is het? Hoe kan ik het toepassen?
Wat is het? Hoe kan ik het toepassen?
Wat is het? Hoe kan ik het toepassen?
Wat is het? Hoe kan ik het toepassen?
Wat is het? Hoe kan ik het toepassen?
Wat is het? Hoe kan ik het toepassen?
Wat is het? Hoe kan ik het toepassen?
Wat is het? Hoe kan ik het toepassen?

MEER DEEL
AAN DE

www.perspectiefwebinars.nl

PERSPECTIEF KIJK ANDERS.
DENK ANDERS.

WEBINAR/LEVENSLESSEN VAN JEZUS

Op initiatief van ons kerkgenootschap staan er meerdere boeiende webinars op het programma die vanuit huis te volgen zijn. De eerste twee stonden in het teken van een gezonde levensstijl. De derde gaat over de wijze

levenslessen van Jezus (Tijdloze levenslessen). De webinar wordt uitgezonden van 5 tot en met 16 september van 19.00-20.00 en omvat 8 delen. Aanmelden kan op www.perspectiefwebinars.nl waar ook meer informatie te vinden is.

**VESPERDIENST/
GODS KERK**

Op sabbat 28 mei vond er een vesperdienst plaats in het Witte Kerkje in Huis ter Heide. Bezoekers uit het hele land kwamen samen voor een dienst van bezinning én bezieling. Voorganger was ds. Henk Koning. Hij sprak over het thema Gods kerk is vaak groter dan we denken. Het vesperkoor onder leiding van Peter Dingemanse bracht mooie muziek ten gehore. Na afloop was er tijd voor thee of koffie en bijpraten. Bezoekers gingen daarna opgeladen huiswaarts. De meesten van hen kijken uit naar de volgende vesperdienst. Die vindt plaats op 19 november 2022 om 16.00 uur, in het Witte Kerkje in Huis ter Heide. Voorganger is dan ds. Bert Nab. Zet ook alvast de eerste vesperdatum van 2023 in je agenda: 25 februari.

Jeroen de Jager (Nieuws) werkt in de media en is lid van de Adventkerk.

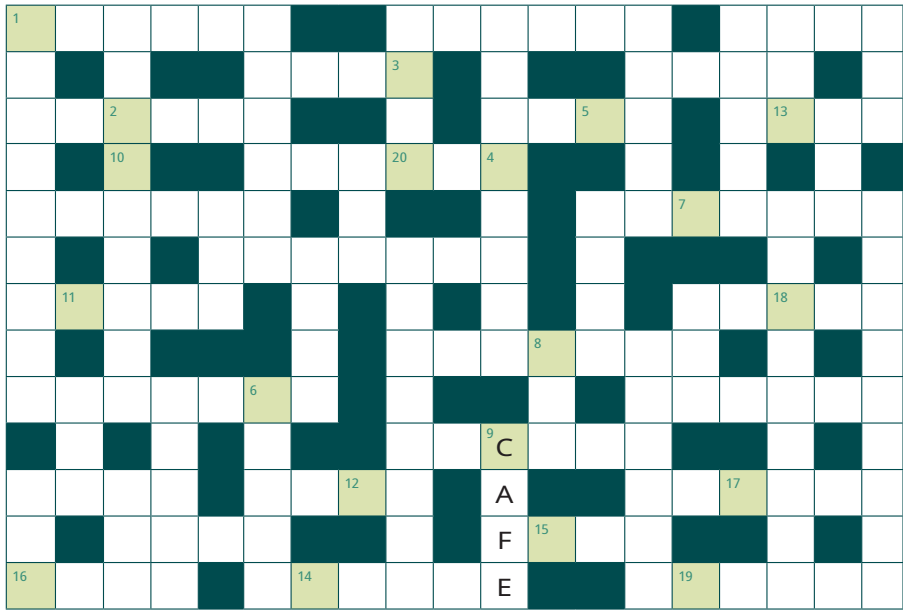
Puzzel

Deze keer geen Filippine maar een Legpuzzel. De gegeven woorden kun je op twee manieren in het diagram invullen: horizontaal en verticaal. Een begin is gemaakt met het invullen van CAFE.

Elk woord dat gebruikt is, streep je door in de lijst. Als alle woorden gebruikt zijn, kun je een woord maken uit de letters van de gearceerde vakjes. Stuur je oplossing naar erikmacville@casema.nl. Dan krijgt Erik inzicht in de belangstelling voor de puzzel.

Oplossing puzzel Advent nr. 1 2022

Het woord dat we zochten was: *Positivering*.

3-letters

ARK
LEI
MES
NIS
RAG
REE
SET
SOK
UFO
USA

4-letters

ASLA
CAFE
ERWT
EURO
FASE
FOEI
GOLF
KLIM
NORS
OSLO
PLOF
STOP

STRO

TUIN

5-letters

ALARM
APPEL
GESTE
SPLIT
TONIJN
UNIEK

6-letters

ANEEN
DURFAL
EDITIE
EINDIG
EXTASE
GEBREK
GELDLA
GORDEL
NATTIG

POCHER

TATTOO
TICKET

7-letters

ELEGANT
EMBARGO
FLINTER
NONSENS

8-letters

AANSTOOT
LOSLATEN

9-letters

EXPRESSIE
NACHTCLUB
REKENBOEK
TRIMESTER

Erik Macville is gepensioneerd leraar Nederlands en lid van de gemeente Den Haag.

Wim Altink over zijn boek 'Hoor wat de Geest zegt':

Openbaring een 'indruk- wekkende diamant'

Alsof het zo moest zijn. 'Hoor wat de Geest zegt' over het laatste Bijbelboek Openbaring is de zevende uitgave in de reeks Adventistische Perspectieven. De auteur, Wim Altink, vindt het zelf ook bijzonder omdat het getal zeven (Bijbels symbool van volheid) maar liefst 55 keer in het boek Openbaring voorkomt. Hij snapt dat sommige kerkleden 'geen chocolade kunnen maken' van de Openbaring door de vele symbolen. Zelf noemt hij het Bijbelboek echter 'een diamant'.

Tekst/Jan Spijk

Je ging in juni vorig jaar met pensioen. Hoe bevalt dat?

Het voelt goed, maar ik heb niet alles aan de kant gezet. Ik preek nog regelmatig in onder andere enkele van mijn vorige gemeentes. Dat neemt niet weg dat ik nu tijd had om dit boekproject te doen.'

Hoe kwam het boekproject rond Openbaring op je pad?

'Ik had al in 2018 promotieonderzoek gedaan over de rol van de Geest in Openbaring. Veel materiaal wat je verzamelt, gebruik je niet. Van het schrijven van een boek werd ik best een beetje zenuwachtig, maar een column schrijven is overzichtelijk. Dat werkte goed. Ik had de discipline om vanaf 1 juni vorig jaar één column per dag te schrijven. Zo

kwam het boek tot stand. Leden van de redactiecommissie hebben mijn teksten wat bijgevijsd zodat het uiteindelijk beter is geworden. Ik vond het een voorrecht om te doen.'

Je noemt Openbaring een diamant. Kun je dat verklaren?

'Er komt in Openbaring heel wat op je af. Er staat een beest met zeven koppen voor je neus dat uit de zee komt. De zon kleurt zwart en de wereld wordt geschokt door zware

Wim Altink
'God heeft te maken met een autoriteitsprobleem'

INTERVIEW/WIM ALTINK

aardbevingen. Dat zijn indrukwekkende beelden. Ook Johannes die alles opschrijft is overweldigd en lijkt ook niet alles te kunnen verklaren. Ik noem het een diamant omdat het goed is het verhaal van Openbaring van verschillende kanten te bekijken. Dat doe je immers met een diamant ook. Openbaring heeft voor de lezer grote impact.'

Mensen lezen eerder de uitleg dan de tekst van Openbaring. Waarom is dat?

'Het is een goede insteek om het Bijbelboek in zijn geheel te lezen. Niet kijken naar de uitleg van anderen, maar elke dag een stukje tekst voor jezelf lezen. Laat het op je inwerken. Lees het dan nog een keer. Het boek wil zichzelf uitleggen. Als je te veel kijkt wat anderen uitleggen kom je in een oerwoud terecht waarin je verdwaalt. Het kost tijd en discipline. Wat ook goed werkt is om het in een groepje te lezen. Dat deden we in Gouda toen ik daar predikant was.'

In Openbaring staat de strijd tussen God en satan centraal. Leg eens uit

'God heeft te maken met een autoriteitsprobleem. Mensen verzuchten over alle oorlogen en rampen in de geschiedenis. Waar is de God van liefde? De strijd met

/ Het is goed het verhaal van Openbaring van verschillende kanten te bekijken

de antichrist, satan, is het centrale thema van Openbaring. In hoofdstuk 20 gaan de boeken open en wil God transparant zijn wat er in de wereld is gebeurd. De rol van het Lam staat centraal. Het Lam, Jezus, zit op de troon van God. Niet Julius Caesar, maar het Lam. Hier laat God een zelfopofferende liefde

De auteur

Wim Altink diende van 1984-2021 als predikant de Adventkerk op verschillende plekken in het land. Hij was verder tien jaar landelijk voorzitter. Altink promoveerde in 2018 aan de Protestantse Theologische Faculteit Brussel op basis van een studie over de rol van Geest (pneuma) in de Openbaring. Sinds 1 juni 2021 is hij met emeritaat.

zien. Dat is een sleutelgedachte van Openbaring. God staat te midden van de rampen en wijst op het Lam. God is dienend en offert zich op voor de mens. Natuurlijk vraag je je wel eens af wanneer er een einde komt aan alle rampen. Bijvoorbeeld nu met de oorlog in Oekraïne. Openbaring kan wel helpen dit een plek te geven.'

Openbaring staat vol met getallen. Welke betekenis hebben die?

'Dat getal 7 duidt op een stuk volheid, om de volledige boodschap, maar het staat ook voor de volledige kerk. Dat is de kracht van getallen. Neem het getal 144.000. Dat staat niet voor het exacte aantal uitverkorenen. Het getal 1000 betekent in het Hebreeuws 'enorm groot'. En $12 \times 12 = 144$. Het getal 12 staat voor de 12 stammen van Israël. In de Joodse context wijst het getal 144.000 op de volledigheid en de oneindige grootte.'

Toch zag de kerkhervormer Maarten Luther God niet in dit Bijbelboek?

'Luther zegt dat er zoveel gesproken wordt in Openbaring over oorlog en strijd. Hij zag daarin niet de liefde van God. Hij kon verder daarin niet de rechtvaardiging door het geloof terugvinden. Dat was een belangrijk thema bij Luther. Voor mij is het overigens heel duidelijk dat God in Openbaring aanwezig is.'

Bij zijn afscheid van de gemeente Den Haag kreeg Wim Altink een schilderij van het Haagse Binnenhof

Je noemt het Bijbelboek zowel een zegen als een gevaar.

'Ik heb een positief godsbeeld mogen ontwikkelen en ervaren. Als je Openbaring leest zonder er allerlei complottheorieën in te willen zien, dan kan het boek een zegen voor je zijn. Het kan een

/Ga niet pinpointen met corona en de oorlog in Oekraïne over het tijdstip van de wederkomst

khorkins/Shutterstock.com

vloek worden als je er doemscenari'o's op gaat loslaten. Sommigen denken dat ze het verhaal van de QR-code uit onze tijd kunnen terugvinden in Openbaring. Daarmee creëer je een angstbeeld. Dan is het geen zegen maar een gevaar.'

Wat zeg jij als sommigen menen te weten wanneer Jezus terugkomt?

'Er zijn mensen die hun hele hebben en houden van de hand deden omdat ze zeker wisten dat Jezus snel terug zou komen. Die fout moet je niet herhalen. Jezus spreekt in Matteüs 24 wel over

de eindtijd. Hij spreekt daar over rampen en oorlogen. Hij noemt dat weeën. Ik zou het daarbij laten, omdat het altijd een verrassing zal blijven. Je kunt niet gaan zeggen: er zijn nu zoveel weeën geweest dus we weten nu precies wanneer Jezus terugkomt. Ook in Openbaring lees je dat verzuchende verlangen van 'kom nu maar'. Je moet nu niet met corona en de oorlog in Oekraïne gaan pinpointen over het tijdstip van de wederkomst. Dat weten we gewoonweg niet.'

Wat is de centrale boodschap van Openbaring?

'Het is een aanmoedigingsverhaal te midden van vervolging en tegenslag om vol te houden. Een aanmoediging om Jezus en het Woord van God te blijven volgen. We kunnen natuurlijk zelf geen Jezus worden, maar het is een aanmoediging om te groeien in je geloof. Jezus heeft ons een getuigenis over God gegeven. Jezus geeft de kern van de Thora als volgt weer: heb God lief boven alles en je naaste als jezelf. Dat is het hart van Jezus' getuigenis.'

BOEK LEZEN

'Hoor wat de Geest zegt'

Dit boek is door Wim Altink geschreven aan de hand van vijftig columns (verdeeld over zeven delen met in elk deel zeven columns plus de eindconclusie). Soms neemt hij alledaagse onderwerpen als startpunt (bijvoorbeeld 'puur' of 'kwetsbaar'), soms zijn het algemene Bijbelse thema's ('Messias' of 'Pasen/Pinksteren'). De boodschap en de wederkomst van Jezus staan centraal. Deel 7 van de reeks *Adventistische Perspectieven* is te koop via de webwinkel op www.adventist.nl.

Waarom zou je duurzaam leven als er een nieuwe hemel en aarde komt?

'In Openbaring 11:18 staat dat God degene verderft die de aarde verderven. Er zijn ook linken tussen Genesis en Openbaring. In Genesis krijgt de mens de opdracht de aarde te bewerken én te bewaren. Openbaring grijpt daarop terug. De mens heeft nog steeds de verantwoordelijkheid om de aarde te bewaren. Een mooie uitspraak van Luther is: als morgen de aarde vergaat zou ik vandaag een appelboom planten.'

Jan Spijk is communicatieadviseur en bij het landelijk kantoor van de Nederlandse Adventkerk..

Advent- geschiedenis in perspectief

Het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten.

Hoe zijn de pioniers daarvan omgegaan met die teleurstelling? Hoe heeft die kerk zich ontwikkeld en de identiteit gekregen die ze nu heeft? In dit artikel en volgende artikelen zullen we ons bezighouden met deze vraag.

Dit keer deel 2: **De tegenwoordige waarheid**

Tekst /Thijs de Reus

De tegenwoordige waarheid: een definitie

Zoals in het voorgaande artikel aangekondigd (Advent 1 van 2022), staan we in dit artikel stil bij een uitdrukking die we vaak horen: 'de tegenwoordige waarheid'. Dat hield de pioniers bezig en dat deden zij met een overgave waar je jaloers op kunt zijn. Met een oproep om diezelfde inzet en gedrevenheid te tonen sloten we het vorige artikel af.

De tegenwoordige waarheid: de pioniers

De uitdrukking 'de tegenwoordige waarheid' speelt een belangrijke rol in de adventgeschiedenis. Daarom geven we een zorgvuldige omschrijving ervan. In dit artikel doen we

dat op een wat andere wijze dan alleen op zoek gaan naar welke geloofsovertuigingen voor onze pioniers in de negentiende eeuw 'tegenwoordige waarheid' waren.

Bekijken we dit begrip in de context van onze pioniers, dan ontdek je al snel dat het geen statisch en dus onveranderlijk iets was. Als Ellen White de grote lijn van de geschiedenis beschrijft dan zegt zij dit: 'Speciale waarheden zijn bestemd voor de omstandigheden van de generaties zoals die er zijn geweest. De tegenwoordige waarheid, die tot een test is geworden voor de mensen van deze generatie, waren geen test voor generaties in een ver verleden.'¹

White en Miller

De test waarnaar Ellen White verwijst, is de sabbat. Door Bijbelstudie hebben de pioniers deze waarheid aanvaard en zij moeten daarvan dan ook rekenschap afleggen. Mensen worden geoordeeld op basis van het licht dat zij ontvingen. Als je dat inzicht niet hebt gekregen dan word je daar ook niet op veroordeeld. Zelfs met betrekking tot de sabbat zie je dat er sprake is van dynamiek en daarmee van verandering onder onze pioniers. In de Millerbeweging is het nooit een discussiepunt geweest. Ellen White ontving haar eerste visioen eind 1844. Zij is pas met haar man na hun huwelijk in de tweede helft van het jaar 1846 sabbat gaan vieren.

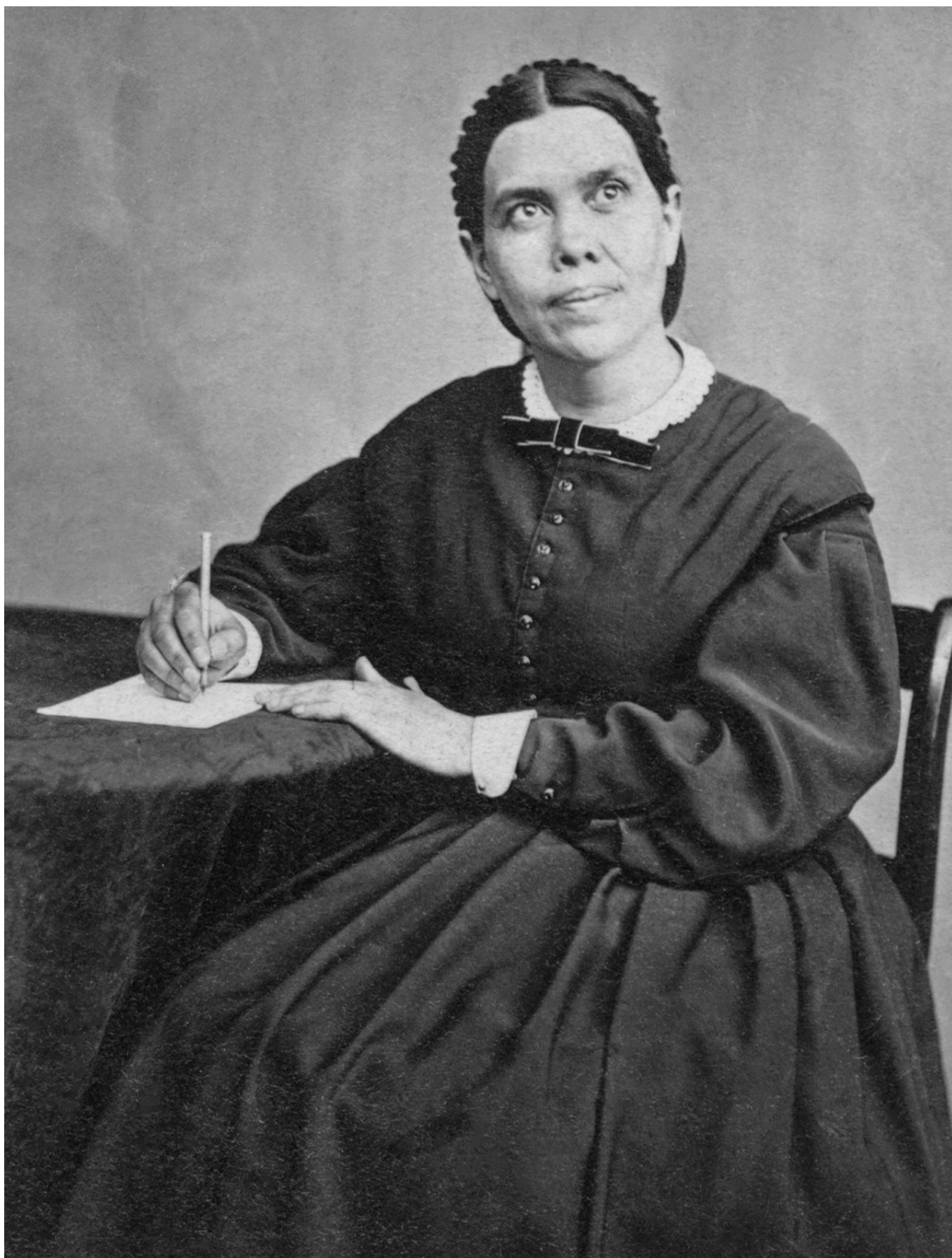

Foto circa 1864: Ellen White, mede-oprichter van de *Seventh Day Adventist Church*

ADVENTGESCHIEDENIS/DEEL 2

William Miller is nooit een sabbatvierder geworden. Hij heeft onze aandacht gericht op een ander aspect van de tegenwoordige waarheid: de verwachting van Jezus' komst. Doordat hij daaraan een datum in de nabije komst koppelde, werd dat een allesbeheersend thema. Het verhinderde dat andere thema's aan de orde kwamen. Charles Fitch (met Apollos Hale de opsteller van de profetische kaart) geloofde niet dat de mens bij zijn dood naar de hemel of naar de hel ging. Onder de Millerieten is daarover ook niet of nauwelijks gediscussieerd.

Wat voor ons nu vanzelfsprekend is, is het resultaat van een lang proces. We gaan nu eerst in op een definitie van de tegenwoordige waarheid die juist niet dynamisch en veranderlijk is. 'Jezus Christus blijft dezelfde, gisteren, vandaag en tot in eeuwigheid!' (Hebreeën 13:8)

Hoe is dat nu mogelijk? Is de waarheid nu wel of niet veranderlijk? Eigenlijk gaf Ellen White het antwoord al: 'speciale waarheden zijn bestemd voor de omstandigheden van de generaties zoals die er zijn geweest.' De bron waaruit zij voortkomen is onveranderlijk. De volledige waarheid is altijd dezelfde. Ons begrip daarvan is

/ Jezus is de basis van tegenwoordige waarheid

wel beperkt. Miller legde terecht de nadruk op de spoedige komst van de Heer. Ook het doel van die tegenwoordige waarheid is altijd hetzelfde. God wil ons troosten en hoop geven en oproepen ons voor te bereiden op de ontmoeting met de Heer. De ultieme bron is Jezus Christus. We richten nu dus onze aandacht op Hem, Hij is de basis van tegenwoordige waarheid.

De tegenwoordige waarheid: Jezus!

Om de vraag naar 'de tegenwoordige waarheid' te beantwoorden, kunnen we dus twee paden bewandelen. Het stuk hierboven gaat over het eerste pad. Via het tweede pad kunnen we de vraag op een eenvoudige en Bijbelse wijze voorgoed beantwoorden. Jezus beschrijft het zo: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven' (Johannes 14:6). Jezus *is de waarheid*!

Kijk naar Hem en dan weet je wat de tegenwoordige waarheid is. Kijk naar Jezus en dan ken je de tegenwoordige waarheid. Die definitie is geldig voor ieder moment in de geschiedenis. Iedere generatie en ieder mens moet kijken naar de door God gegeven waarheid: Jezus Chris-

tus. Om die vervolgens te vertalen naar de tijd waarin men leeft.

Jezus benadrukt telkens weer dat we de waarheid in de praktijk moeten brengen. Als Jezus de synagoge in Nazaret bezoekt, wordt Hij uitgenodigd uit de Bijbel voor te lezen. Bedenk dat Hij dit doet als Hij aan het begin staat van zijn grote opdracht. Dit is zijn beginselverklaring.

Die past in wat voorafgaat. Dat is de beschrijving van zijn geboorte en van Jezus als twaalfjarige in de tempel. Die episode wordt afgesloten met de veelzeggende opmerking: Jezus was zijn ouders gehoorzaam. Er wordt ook nog toegevoegd dat Hij 'verder opgroeide' en dat 'zijn wijsheid nog

De kerk in de Casco straat Portland, waar de Harmon familie William Miller hoorde prediken in 1840. Foto met dank aan Ellen G. White Estate, Inc.

toenam' en dat Hij 'steeds meer in de gunst kwam bij God en de mensen' (Lucas 2:51-52).

Vervolgens beschrijft Lucas de geschiedenis van Johannes de Doper (hoofdstuk 3) en ook daar

/We moeten de waarheid in de praktijk brengen

draait het om gehoorzaamheid: laat je dopen en kom tot inkeer om vergeving te ontvangen (3:3). Dat is een opmaat voor wat Jezus gaat doen. Dan volgt het verslag van wat Jezus doet en dat Hij allereerst de woestijn in wordt geleid om op de proef te worden gesteld. Het gaat weer om gehoorzaamheid en wel om gehoorzaamheid aan de Schrift. Jezus beantwoordt iedere verleiding met een citaat uit Gods Woord.

Jezus begint zijn werk in Galilea en onderricht de mensen in hun synagogen (4:15). Over zijn bezoek aan de synagoge in Nazaret wordt iets meer verteld. Hij begint zijn beginselverklaring met te stellen dat de Geest van de Heer op Hem rust en dat Hij door God is gezalfd. Hij is met andere woorden de Messias (het Hebreeuwse woord voor 'de Gezalfde'). Wat dan volgt is geen samenvatting van een serie geloofspunten, maar hoe Jezus het geloof in de praktijk brengt. Wat is de uitwerking van je geloof op je medemensen?

Met dit citaat uit Jesaja maakt Jezus duidelijk dat het hierom gaat: het goede nieuws brengen aan armen, vrijlating aan gevangenen, gezichtsherstel aan blinden en vrijheid aan onderdrukten. Dat wordt samengevat in het uitroepen van het genadejaar van de Heer (Lucas 4:18-19).² Dat is het jubeljaar waarin zij die zichzelf hebben moeten verkopen, vrijkomen en waarin iedereen terugkeert

luni/Shutterstock.com

naar zijn eigen grond (Leviticus 25:10,13,50-54). De nadruk ligt dus op het verbeteren van de leefomstandigheden van de medemens.

De tegenwoordige waarheid: een definitie

Een definitie kan als volgt luiden: tegenwoordige waarheid is wat waar is en van onschatbare waarde om het menselijk leven zinvol te maken in de tijd en de cultuur waarin je leeft. Dat sluit aan bij wat Jezus deed in de synagoge van Nazaret.

De Bijbel omschrijft het begrip waarheid niet als een serie geloofspunten. De waarheid wordt niet verteld door een persoon, maar die waarheid *is een persoon*. Zo beschouwd is de tegenwoordige waarheid de eeuwig en altijd gelijke waarheid. Het is wat Jezus heeft gezegd en vooral heeft uitgeleefd.

Gewapend met dat inzicht kunnen we ons nu in een volgend artikel bezig gaan houden met de verschillende inzichten waartoe de pioniers

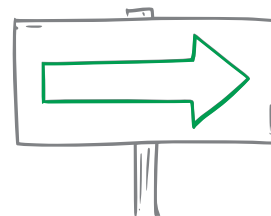
van de Adventkerk zijn gekomen. Die zullen echter altijd bijdragen aan een beter leven in de toekomst en in het hier en nu. De nadruk ligt op het verbeteren van de leefomstandigheden van de medemens.

Thijs de Reus is emeritus predikant en bureauredacteur van de landelijke Adventkerk.

Eindnoten

- ¹ Ellen White, *Testimonies*, vol. 2, p. 693; zie ook *Uit de schatkamer der getuigenissen*, deel 1, p. 294.
- ² De opzet van het Lucasevangelie is niet anders dan dat van Matteüs: de beschrijving van Jezus wordt ook hier gevolgd door het optreden van Johannes de Doper, met dezelfde boodschap van bekering gevolgd door de verzoeken in de woestijn (Matteüs 1-4). Daarna volgt de grondwet van het koninkrijk dat Johannes aankondigt en dat in Jezus gestalte krijgt. In Matteüs volgt dan de (veel uitvoerigere!) beginselverklaring van de Bergrede (Matteüs 5-7). De opbouw en de nadruk is bij Matteüs en Lucas dezelfde: hoe breng je je geloof in de praktijk?

Duurzaam rentmeesterschap de kloof tussen theorie

De kloof tussen theorie en praktijk bestaat, de ontmoeting voldoet niet aan de verwachting. Wilfred Carr vormde zijn argumenten vanuit onderwijskundig perspectief waar de onderwijstheorie geen noemenswaardige invloed heeft gehad op de onderwijspraktijk. Wat het christelijke leven betreft zegt de Bijbel inderdaad het volgende: 'Vergis u niet: alleen horen is niet genoeg, u moet wat u gehoord hebt ook doen' (Jakobus 1:22).

Daarom is het belangrijk om woorden en praktijk in harmonie te brengen. Als we alleen maar 'spreker' zijn, zijn we gewoon een entertainer, een Hollywood-artiest die een drama opvoert. Aan de andere kant betekent 'doener' te zijn vaak dat we weinig Bijbelse kennis en basis hebben.

Tekst/Christar Rumbay

Doe dit en je zult leven

In Lucas 10:25-37 stelde de wetgeleerde Jezus een provocerende vraag. Het is een populaire vraag die mensen stellen: 'Wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven'? Jezus antwoordde de wetgeleerde met de vraag: 'Wat staat er in de wet'? Jezus paste een psychologisch trucje toe door een wedervraag te stellen aan zijn toehoorders. Zo laat Hij zien dat Hij de bedoeling van de mensen kende. Ze stelden de vraag niet vanuit een zuiver hart, maar ze wilden Jezus in de val lokken.

Voorspelbaar citeerde de wetgeleerde Deuteronomium 6:5 wat een favoriet vers was van de oude Joden en zelfs van moderne Joden. Jezus echter viel het hart van de luisteraars aan, vooral van de onruststokers, door te zeggen: 'Doe dit en je zult leven'.

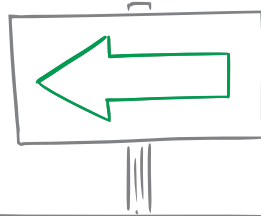
Deze verklaring is de kern van het verhaal, de kern van de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. In de gelijkenis heeft het direct betrekking op rentmeesterschap, zowel in theorie als praktijk. Maar het psychologische gesprek ging door, de wetgeleerde vroegen 'wie is mijn naaste'? Dan begint het verhaal.

Gelijkenis van de barmhartige Samaritaan

Jezus deelde een verhaal met drie hoofdfiguren: de priester, de Leviet en de Samaritaan. Een man werd op zijn reis van Jeruzalem naar Jericho door rovers overvallen en halfdood achtergelaten. Een priester liep dezelfde weg en toen hij het slachtoffer zag liggen ging hij aan de andere kant lopen en liet de man liggen. Daarna kwam er een Leviet die hetzelfde deed. Inderdaad, zowel de priester als de

Leviet deden dienst in het heiligdom waar ze rituelen uitvoerden. Ze waren gebonden aan regels in de Thora. Ze mochten enkele dagen geen lichaam aanraken dat hen zou kunnen besmetten en zo onrein zou maken. Dus ze konden alleen rein rituelen uitvoeren. Het was echter veel werk om daarmee om te gaan. Om weer rein te worden, moesten de priester en de Leviet verschillende processen doorlopen die tijd en energie vergden. Ze kenden de opdracht om God en de mens lief te hebben, de orde van rentmeesterschap en ze hadden kennis van Gods woorden. Maar ze slaagden er niet in om een brug te slaan tussen theorie en praktijk.

De Samaritaan hielp het slachtoffer, verbond zijn wonden en goot er olie en wijn op. Daarna zette hij de man op zijn eigen ezel, bracht hem naar een herberg

Zdenek Sasek/
Shutterstock.com

en praktijk

en verzorgde hem. Sterker nog, hij betaalde de eventuele extra kosten voor alle verzorging aan de herbergier. Samaritanen werden in de tijd van het Oude Testament gezien als vijandige Joden die tegen de bouw van de muur van Jeruzalem waren. En in het Nieuwe Testament werden ze soms beschouwd als door demonen bezeten (Johannes 8:48). Maar juist deze Samaritaan toonde zuiver en vruchtbaar rentmeesterschap. Hij bracht een tijd door met het slachtoffer en zette zijn eigen bezigheden even opzij om het slachtoffer te helpen. Hij was hierdoor een toonbeeld van het dienen en liefhebben van anderen. Ten slotte gaf hij zijn eigen geld uit, wat vermogensbeheer is. In feite had de Samaritaan geen enkel idee van het liefhebben van God en de mens. Hij had ook geen kennis van rentmeesterschap. Maar door zijn handelen liet hij deze dingen in zijn persoonlijke leven zien. Jezus zei: 'Je hebt correct geantwoord, doe dit en je zult leven' (Lucas 10:28). In de kern betekent dit dat de wetgeleerden gelijk hebben waar in het Grieks orthos staat. Het woord benadrukt de waarheid in theorie of in woorden, maar het gaat niet op voor de praktijk. Met andere woorden,

de wetgeleerden hadden gewoon gelijk met hun kennis van de Thora en het rentmeesterschap, maar ze faalden om die kennis in praktijk te brengen.

Pepsco Studio/Shutterstock.com

Het voorbeeld van de Samaritaan

De Samaritaan is een goed voorbeeld van hoe een adventist het rentmeesterschap zou moeten beoefenen. De kerk van de zevendedagsadventisten definieert een goede christelijke rentmeester als iemand die begrijpt dat God de Schepper en Eigenaar van alles is. God stelt ons echter aan als beheerders van de zegeningen die Hij ons geeft. Hij heeft ons tijd en kansen, bekwaamheden en bezittingen toevertrouwd, en de zegeningen van die de aarde en haar hulpbronnen schenken. Het verhaal van de barmhartige Samaritaan geeft twee voorbeelden van praktisch rentmeesterschap en één opvallende les.

Ten eerste gaat rentmeesterschap over menselijkheid. De Samaritaan hielp de man. Maar die man is ook het beeld van God zoals God de mensheid naar zijn beeld schiep. God liefhebben betekent de mens liefhebben, de man helpen betekent het beeld van God laten schijnen. De mensheid is rentmeester vanaf het begin, toen God de mens naar zijn beeld schiep.

Ten tweede is een goed praktisch rentmeesterschap vaak gerelateerd aan geld. De Samaritaan was bereid zijn bezittingen en geld voor de man uit te geven. Het onderwerp geld wordt vaak geassocieerd met koud, vies en onpersoonlijk zijn en met hebzucht. Maar het is 'de liefde voor geld' die 'de wortel is van alle kwaad', niet het geld zelf (1 Timoteüs 6:10).

Conclusie

De laatste les die uit het verhaal van Jezus kan worden geleerd is dat de twee praktische rentmeesterschappen van de Samaritaan, duurzaam en praktisch rentmeesterschap, op de hoogste troon moeten worden geplaatst. De kloof tussen theorie en praktijk in rentmeesterschap moet worden overbrugd.

Zevendedagsadventisten hebben veel kennis en inzicht van rentmeesterschap, maar het moet wel worden afgestemd op het praktische leven. Spreken over rentmeesterschap is belangrijk, maar het in praktijk brengen ervan in het dagelijks leven is belangrijker. Door dit te doen, zouden we in staat zijn om de kloof tussen theorie en praktijk van rentmeesterschap te overbruggen. Hierdoor kan duurzaam rentmeesterschap worden bereikt.

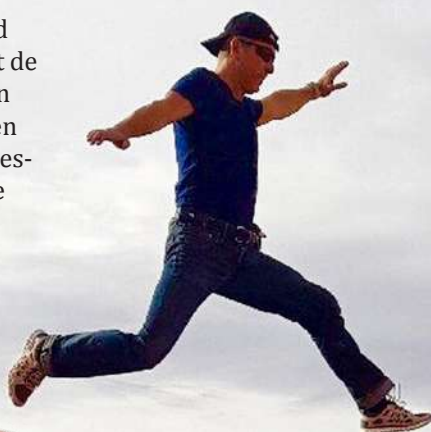
We roepen op tot rentmeesterschap door de plicht van de mensheid toe te passen, onze naaste lief te hebben, en nog meer alle mensen. We roepen op om Gods eigendom terug te geven door tienden te betalen en offers aan Hem te brengen. We roepen op niet alleen een spreker maar ook een beoefenaar van rentmeesterschap te zijn in ons dagelijks leven.

Christar Rumbay is predikant bij de Nederlandse Adventkerk.

Foto kloof: Don Serhio/Shutterstock.com

Foto hand met pen: Jimmy Vong/Shutterstock.com

Tekening kloof: Zdenek Sasek/Shutterstock.com

theorie

praktijk

Zangkoor De Lofstem

1922-1972

Uit het rijke archief van de Stichting Historisch Archief van de Nederlandse Adventkerk (SHANA), lichten we in elk nummer van Advent een interessant feit of weetje uit. Liefst met een bijpassende foto uit die tijd, dit alles verzorgd door een van de vrijwilligers van SHANA.

Tekst /Reinder Bruinsma

Verenigingsleven in de kerk

Nog maar enkele tientallen jaren geleden had Nederland een bloeiend verenigingsleven, dat de jaloezie opwekte van veel andere landen. Lange tijd was dat verenigingsleven in onze sterk verzuilde samenleving, vooral georganiseerd naar politieke kleur en kerkelijke gezindte. Het kerkelijk leven werd aangevuld door de verenigingen die binnen de kerk functioneerden.

Ook binnen de Adventkerk bloeide lange tijd het verenigingsleven. Als adventist was je vaak lid van de BOTA, de Bond van Onthouders van Tabak en Alcohol. Van onze 'zusters' werd verwacht dat zij zich bij de Dorcas-vereniging zouden aansluiten. Wie een beetje kon zingen werd al snel ingelijfd in een plaatselijk zangkoor.

Jubilea van de Lofstem

Tussen de koren die in adventgemeenten floreerden nam het koor De Lofstem uit Rotterdam een bijzondere plaats in. Het werd in 1922 opgericht en vanaf het begin geleid door Wouter Wikart, die destijds 21 jaar oud was. Het koor vierde op 15 december 1934 zijn twaalf-en-een-halfjarig jubileum feestelijk in de Advent-Zendingskapel aan de Rotterdamse

1927 - Zangkoor de Lofstem met ondersteuning van de fanfare, adventgemeente R'dam

Vriedenlaan. Dirigent Wikart legde er in zijn speech de nadruk op dat het zangkoor er niet op uit was 'om lauweren der mensen te oogsten', maar Gods naam groot te maken door middel van hun stem. Soms trad het koor samen op met het Fanfarecorps van de adventgemeente in Rotterdam (zie foto).

In maart 1947 werd het vijftwintigjarig jubileum gevierd. Wikart werd geprezen omdat 'hij met Gods hulp 25 jaren het koor heeft kunnen leiden' en 'lust en ijver heeft behouden om dit werk

te doen' (Adventbode, aug/sept. 1947, blz. 12.). Het koor bleef actief en gaf o.a. ondersteuning bij evangelisatieacties.

Op 4 maart 1972 werd het vijftigjarig jubileum gevierd. Wikart kreeg bij die gelegenheid een koninklijke onderscheiding in de Orde van Oranje-Nassau. Hij kon daarvan echter niet lang genieten, want acht maanden later overleed hij vrij plotseling.

Reinder Bruinsma is emeritus predikant en secretaris van de werkgroep SHANA.

God vergeet ons niet

Het leven kent verschillende vormen van lijden. Zo is er het lijden dat het gevolg is van je eigen gedrag. Als je ongezond leeft en ziek wordt, dan ligt het idee van oorzaak en gevolg meer voor de hand dan wanneer je gezond door het leven gaat. Er kan jou echter ook iets overkomen waar je niet om hebt gevraagd of waar je geen aanleiding toe hebt gegeven. Bijvoorbeeld een natuurramp of een auto-ongeluk waar je geen schuld aan hebt.

Tekst/Jacob Engelgeer

Omgaan met tegenslag

In de sabbatschool zullen we in het derde kwartaal leren hoe diverse Bijbelse personen omgingen met wanhoop, verraad, teleurstelling, verlies, onrechtvaardigheid en andere manieren van tegenslag. Wat leerden zij van de ellende die zij ervoeren? Wat kunnen wij daar weer van leren? En hoe kan het voorbeeld van het lijden van Jezus ons helpen bij ons eigen verdriet? De Bijbelstudies in de sabbatschool hebben als doel ons te bemoedigen door het besef dat God ons nooit vergeet of in de steek laat. We delen weliswaar in het onvermijdelijke lijden van deze wereld, maar dankzij Christus Jezus staan we er nooit alleen voor. God is altijd met ons. Zijn aandacht is duurzaam!

Paulus

De apostel Paulus lijdt ook, maar niet omdat hij het ernaar heeft gemaakt. Hij lijdt omwille van Christus. Het mooie aan Paulus is, dat hij God niet de schuld geeft van zijn tegenslagen. Iets wat anderen nog wel eens doen. Omdat er veel leed is in de wereld menen zij dat er geen liefdevolle God kan bestaan.

Paulus laat juist zien dat tegenslag niet betekent dat God er niet is. Maar ook het omgekeerde is waar. Als God er is en je zegent betekent dit niet dat je leven geen tegenslagen kent. Iedereen heeft zo zijn eigen strijd. De vraag is, hoe ga je ermee om? Paulus schrijft in Romeinen 8 vers 18: 'Ik ben ervan overtuigd dat het lijden van deze tijd in geen verhouding staat tot

de luister die ons in de toekomst zal worden geopenbaard.' Het is duidelijk dat Paulus zich niet laat verslaan door verdriet en ellende. Hij ziet uit naar een luisterrijke toekomst.

Jozef

Jozef, de op een na jongste zoon van aartsvader Jakob, ondergaat ook diverse vormen van tegenslag terwijl hij onschuldig is. Bij het verraad van zijn broers kun je nog denken dat Jozef ook niet helemaal vrijuit ging. De rest van zijn levensverhaal laat echter zien dat hij toch wel erg veel ellende heeft meegemaakt. Zo wordt hij ten onrechte beschuldigd van aanranding van Potifars vrouw. In plaats van in te gaan op haar avances, blijft hij trouw aan God en maakt

zich niet schuldig aan overspel. Hij weerstaat de verleiding, maar eindigt desondanks onschuldig in de gevangenis van farao.

Wellicht tegen alle verwachting in, gaat Jozef er positief mee om. Hij draagt zijn tegenslagen. Hij verzorgt twee medegevangenen: de voornaamste schenker en de voornaamste bakker van farao. Bovendien legt hij hun dromen uit die hun dwarszitten. Vervolgens vraagt hij de schenker om een wederdienst, namelijk om zijn zaak voor farao te bepleiten zodra die vrijkomt. Het tegenovergestelde gebeurt echter, de schenker denkt niet meer aan Jozef en vergeet hem. Hoeveel kan een mens hebben? Wat te doen in een situatie als deze?

Het leven kan oneerlijk zijn

Soms gebeuren er nare dingen in je leven die je niet begrijpt, waar je geen verklaring voor hebt. Het kan gebeuren dat je je afvraagt waarom het je overkomt of dat je je afvraagt wat je verkeerd hebt gedaan, als zou je het hebben verdiend. Maar zo hoeft het helemaal niet te zijn.

Het blijft een feit dat we soms domme dingen doen met nare gevolgen. Maar het kan ook zijn dat je slachtoffer bent van het grilige van het bestaan. Zo heeft Jozef er echt niet om gevraagd om door

zijn broers verraden en verkocht te worden. Hij heeft er ook niet om gevraagd verleid te worden door de vrouw van Potifar om daarna door haar vals beschuldigd te worden als een wellusteling. En toch komt hij in de gevangenis en niet de vrouw van Potifar. Maar hij is het slachtoffer en niet de dader. Het leven kan heel oneerlijk zijn.

Jozef geeft ook zelf aan dat hij onschuldig is. In Genesis 40 vers 15 zegt hij: 'Want eerst ben ik ontvoerd uit het land van de Hebreëen en daarna hebben ze me in de kerker geworpen, zonder dat ik ook maar iets heb misdaan'.

Tegen de verdrukking in

Misschien dat Jozef even de moed in de schoenen is gezonken nadat ook de schenker hem is vergeten, maar hij gaat er zeker niet aan onderdoor. Hij leeft vanuit vertrouwen, want van één ding is hij overtuigd, God laat hem nooit in de steek. Mensen mogen je vergeten, maar God vergeet je nooit. De vraag is echter, hoe is Hij er? Kan God ons alleen vormen wanneer de dingen goed gaan? Nee, juist ook bij tegenslag, wanneer anderen je over het hoofd zien, doet God vaak een diep werk in je leven.

Nu willen we niet beweren dat God die nare dingen in ons leven aanricht. Tijdens de tegenslagen die ons overkomen, kan God

Dima Aslanian/Shutterstock.com

ons wel vormen. Hij zegende Jozef toen hij werd verkocht als slaaf en later in de gevangenis terecht kwam. Zo kreeg hij het voor het zeggen, zowel in het huis van Potifar als in de gevangenis. Juist tegen de verdrukking in werd Jozef getraind in dienend leiderschap waardoor hij uiteindelijk veel mensen heeft kunnen redden van de hongerdood. (Genesis 45)

Dit kwartaal

Dit kwartaal bestuderen we in de sabbatschool het thema *In het strijdperk met Christus*. Ik wens u veel zegen bij de bestudering van Gods Woord.

Jacob Engelgeer is hoofd van het departement Ontwikkeling & Toerusting.

PS

**Hendrikje (Hennie)
van Duren**
20 mrt 1931 – 23 feb. 2022

In haar ouderlijk huis ontstond begin 1900 een huisgemeente, de voorloper van de adventgemeente Zwolle. J. Voerman sr. gaf het gezin Bijbelles. De ouders van Hennie werden adventist. Hennie was dienstbaar, gelovig en zeer geliefd. Tot voor kort woonde zij samen met haar zus op de authentieke boerderij in Nieuwleusen. Hennies leven was overzichtelijk en sober. Er kwamen veel mensen langs waarmee ze het geloof deelden. Zij wist veel van de Bijbel en de geest van de profetie. De laatste jaren woonde Hennie met haar zus in Heino. Daar voerden ze geloofsgesprekken met medebewoners en personeel en deelden stichtelijke lectuur uit.

Ds. Gabriël A. Kwayie leidde de afscheidsdienst en gastvrouw Mirjam Booij-Hendriks sprak een in memoriam uit. In de eenvoudige afscheidsdienst werden enkele christelijke liederen gespeeld waarvan Hennie hield. We hopen Hennie, overeenkomstig de hoop die in haar leefde, terug te zien bij Jezus' komst.

Huub van Deurzen
9 apr 1942 – 29 apr 2021

Huub werd tijdens de oorlog geboren in Nijmegen. Opgegroeid in een gereformeerd gezin vroeg hij zich altijd af wat hij daar op zondag in de kerk deed. Doordat hij daar iedere week de tien gebo-

den op een bord zag hangen is hij uiteindelijk door een zoektocht met zijn broer Hans bij de Adventkerk gekomen. In 1965 trouwde hij met Lenie. Samen kregen zij drie zonen: André, Martien en Alexander. Na een tijdje weg te zijn geweest bij de kerk heeft hij het adventisme weer gevonden. Huub raakte geboeid, bekeerde zich en was overtuigd van de geweldige God die hemel en aarde gemaakt had en liet zich dopen. Begin jaren 80 woonde het gezin tientallen jaren boven de adventkerk in Nijmegen waar hij jaren actief was als ouderling en daarnaast ook de scouting een warm hart toedroeg. Psalm 27:4 werd voorgedragen door zijn schoondochter Amber. Ds. P. Gude memoreerde nog dat zij samen in Albanië een adventkerk hebben gebouwd. Huub stond bekend als een handige, sociale en gelovige man. Nu mag hij rusten totdat zijn Heer en Heiland hem komt halen.

Renate van der Meulen

8 jan 1945 – 8 nov 2021

Door haar slechte gezondheid was Renate van der Meulen weinig in de gelegenheid kerkdiensten bij te wonen. Wel leefde ze op de achtergrond mee met het wel en wee van andere leden. Haar vader was jaren een gewaardeerde ouderling van de gemeente Leeuwarden. Renate volgde een opleiding op Oud Zandbergen. Haar sociale leven was beperkt. Ze maakte onderdeel uit van een kleine familie, maar had wel contact met burens en kerkvriendin Jozien. Met haar deed ze boodschappen en ze gingen samen naar kapper, huisarts of ziekenhuis. De begrafenis vond plaats op 16 november in Oentsjerk. Namens de gemeente sprak Jan Rokus Belder enkele woorden met de tekst uit Openbaring 21: 1-5. Kerkvriendin Jozien vertegenwoordigde de gemeente. De bijeenkomst werd afgesloten met gebed, waarna de overlede werd bijgezet in het familiegraf. Renate was alleenstaand. Ze besloot haar nalatenschap te schenken aan ADRA, de adventistische ontwikkelingsorganisatie.

Els de Jong-Koning

18 mei 1928 – 18 apr 2022

Els de Jong was een echte Limburgse en al sinds 1957 verbonden aan de gemeente in Heerlen. Zij manifesteerde zich doorgaans als een vriendelijke en bescheiden vrouw en was een gewaardeerd lid in de gemeente. Ze bekleedde diverse functies binnen de kindersabbatschool en diaconie. De laatste jaren van haar leven nam haar gezondheid in diverse opzichten af. Zij moest uiteindelijk worden opgenomen in een verpleeginrichting. Haar dochter Emmy heeft haar moeder tot het einde toe zo goed mogelijk bijgestaan. Uiteindelijk overleed zij vredig op tweede Paasdag. Tijdens de dienst werd stilgestaan bij haar leven en de zekere hoop op een nieuwe toekomst. Zij zal gemist worden in de gemeente, maar we kijken met elkaar uit naar de dag dat we haar opnieuw zullen ontmoeten. Dat is de troost die Emmy en de gemeenteleden in hun hart bewaren.

Rick van Meerwijk

6 jul 1968 – 26 mar 2022

Rick was de vrolijke noot. Hij stond bekend om zijn lach, vrolijke inborst en behulpzaamheid. Hij was als jeugdleider en in de sabbatschool zeer betrokken bij de gemeente Groningen. Sinds 1 januari dit jaar was Rick hoofd van de sabbatschool. Dat deed hij graag en met plezier.

Ook was Rick steeds van de partij wanneer er in of aan de kerk geklust werd. Bijbellezen en nieuwe dingen ontdekken vond Rick heerlijk. Daarbij was zijn vertrouwen steeds gericht op dat wat God voor ons doet en de belofte dat we eenmaal oog in oog met Hem zullen staan. Zijn lievelingslied, beluisterd tijdens de afscheidsdienst, was dan ook 'Wat een dag'. Rick was een tevreden mens. Hij had niet veel, maar was blij met wat er was. Hij werkte graag in de bibliotheek. In archiveren speuren was zeker een passie voor hem.

Zijn overlijden laat een grote leegte achter voor zijn ouders, broer, zus en schoonzus en zijn neefje en beide nichtjes. Ook in de gemeente zal hij zeer gemist worden. Paulus eindigt het gedeelte in I Tessalonicenzen 4 met de woorden van vers 18: 'Troost elkaar met deze woorden.' Predikant Jan Rokus Belder die voorging in de dienst: 'Het is van harte de wens dat een ieder die Rick mist, troost mag vinden bij onze hemelse Vader en uit wil kijken naar die dag waarop Jezus terugkomt om ons bij zich te halen.'

Jantine Bikker

21 augustus 2021/Gorinchem

Jantine Bikker (35 jaar) werd gedoopt in de rivier de Merwede bij Gorinchem. De gehele gemeente was om 10 uur 's morgens verzameld en het buitengedeelte vond plaats onder leiding van ds. Paul Daniels.

Duurzaamheid in het hier en nu

Argumenten voor zevendedags-adventisten om in het hier en nu een duurzamer levensstijl te hanteren

In mijn studententijd op Newbold College vertelden meerdere medestudenten dat zij geloofden dat de aarde spoedig met zwavel en vuur vernietigd zou worden. Daarom was het niet nodig om bijvoorbeeld afval te scheiden. Ook het volgende verhaal is mij altijd bijgebleven. Tijdens een zogenaamde 'road trip' van een geloofsgenoot in Amerika samen met een Amerikaanse broeder, gooide de laatste steeds lege blikjes uit het raam met een luid geloei. Toen de geloofsgenoot hem vroeg waarom hij zo gemakkelijk lege blikjes het raam uitgooide was zijn antwoord: 'maak je geen zorgen, alles wat je om je heen ziet wordt binnenkort verbrand tot as.'

Tekst/**Enrico Karg**

Spanning rentmeesterschap en vernietiging van de aarde

Veel zevendedagsadventisten ervaren een spanning tussen enerzijds een goed rentmeester te zijn door op een verantwoorde manier voor Gods schepping te zorgen, en anderzijds de verwachting van een spoedige terugkeer van Jezus Christus om de gevallen schepping te herstellen. Ze zijn ervan overtuigd dat de hemel en de aarde door zwavel en vuur vernietigd zullen worden.

Nu is dit artikel niet bedoeld om een theologische uiteenzetting te bieden van hoe onze kerk hier precies in staat. Ook is dit artikel niet bedoeld om specifieke toepas-

singen van een duurzamer leven te beschrijven. Wat ik in dit artikel wel wil beweren is dat er genoeg redenen zijn om er nu duurzame gewoonten op na te houden. Veel experts bieden grondige informatie over het toepassen van een duurzamere levensstijl.

Voordelen van een duurzame levensstijl

Veel zevendedagsadventisten zijn er wel van overtuigd dat het toepassen van duurzaamheid in het hier en het nu een goede zaak is. Maar er is meer. Een duurzaam leven biedt vele voordelen. Een duurzaam leven helpt bijvoorbeeld ons milieu te beschermen door verspilling tegen te gaan. Het woord duurzaamheid is breed.

Voor dit artikel wordt met duurzaamheid het volgende bedoeld: het gebruik van onze aarde voor onze huidige behoeften en wel op zo'n manier dat de behoeften van toekomstige generaties buiten gevaar blijven. Een duurzaam leven is dus erg belangrijk om het milieu te sparen door onze hulpbronnen efficiënt te gebruiken. Sommige mensen slaan hier zover in door dat ze maximaal inzetten op minimale vervuiling. Deze groep mensen wordt ook *Zero Wasters* genoemd. We hoeven niet allemaal op deze manier te werk te gaan; bewuster omgaan met de grondstoffen van de aarde is al een goed begin. Voor een duurzamer leven zijn er vele redenen. Ik wil er drie onder uw aandacht brengen.

Chromatika Multimedia snc/Shutterstock.com

Lisa-S/Shutterstock.com

Anna Polyakova/Shutterstock.com

Stokkete/Shutterstock.com

Drie redenen voor een duurzamer leven

De kwaliteit van de lucht die wij inademen verbeteren

Wie duurzaam leeft draagt positief bij aan de kwaliteit van het milieu. Een duurzame levensstijl erop nahouden helpt bij de vermindering van negatieve ecologische effecten. Een direct gevolg is schonere lucht door minder uitstootgassen. Schone lucht is de sleutel tot een gezondere maat-

schappij omdat zo schadelijke stoffen minder schade kunnen toebrengen aan ons lichaam. Met betere zuurstof tot onze beschikking en een gezonder lichaam kunnen wij meer betekenen voor de missie van de kerk. Omdat we zo anderen kunnen enthousiasmeren voor onze holistische, adventistische levensstijl. Zelf halen wij er ook meer uit. Met een betere lichaamsconditie door schonere lucht wordt ook onze levenskwaliteit aanzienlijk verbeterd. Hierdoor kunnen we langer genieten van een wandeling of van gezelschap zonder al snel te verlangen naar ons bed.

Natuurlijke grondstoffen langer in stand houden

Het is algemeen bekend dat de aarde maar een beperkt aantal hulpbronnen heeft. Elke keer dat wij bijvoorbeeld een lamp aandoen gebruiken we een vorm van energie, vaak is dit elektriciteit. Maar de opwekking van elektriciteit is op de langere termijn schadelijk voor de natuurlijke hulpbronnen en grondstoffen

DUURZAAMHEID/HIER EN NU

van de aarde. Gelukkig is 'groene energie' nu een begrip geworden, maar nog steeds wordt er elektriciteit opgewekt op een niet duurzame manier.

Door over te stappen op alternatieve energiebronnen zoals zonne-energie en windenergie, wordt er bespaard op het verbruik van de grondstoffen. Andere manieren om natuurlijke hulpbronnen te sparen zijn het gebruik van water en papier en de vervaardiging van voedsel. Wanneer we bewust omgaan met de soort elektriciteit die wij gebruiken, proberen te besparen op het gebruik van papier en biologisch verantwoord voedsel consumeren, leveren we een bijdrage aan het behoud van onze natuurlijke bronnen.

kirillov alexey/Shutterstock.com

Een bewoonbare aarde voor onze kinderen en kleinkinderen helpen waarborgen

Wat mij betreft is de belangrijkste reden om in het hier en nu een duurzaam leven te leiden dat hierdoor de wereld bewoonbaar blijft voor toekomstige generaties. Het gedrag van mensen is een van de belangrijkste, zo niet de belangrijkste factor voor klimaatverandering. Onze toegenomen vraag naar plastic producten en ons energieverbruik van fossiele brandstoffen zijn slechts het topje van de ijsberg. De meesten van ons rijden nog altijd in auto's op bijvoorbeeld diesel en benzine. De uitstootgassen zijn al nadelig voor het milieu, maar het productieproces van deze brand-

stoffen is vele malen schadelijker waardoor wij een bewoonbare aarde niet kunnen waarborgen. Als wij nou de laatsten op aarde zouden zijn, maar natuurlijk is dat niet zo. Daarom moeten wij rekening houden met toekomstige generaties door ervoor te zorgen dat de lucht schoon blijft en dat er voldoende grondstoffen beschikbaar blijven. Die verantwoordelijkheid hebben wij nu eenmaal.

Bewust proberen duurzaam te leven helpt mee dat anderen die na ons komen ook in hun behoeften kunnen voorzien. Anders gezegd: het betekent een levensstijl die minder negatieve invloed heeft op het milieu en meer aandacht heeft voor duurzame ontwikkeling.

Conclusie

Als wij als zevendedagsadventisten deze principes toepassen in bedrijven, scholen en kerkgebouwen, kunnen wij gezamenlijk bijdragen aan een verbeterd milieu. Een uitdaging zijn de hindernissen die wij hierbij tegenkomen. Een hiervan is van financiële aard. Groene energie voor onze huishoudens of elektrisch autorijden zijn op dit moment duurder dan de oudere vormen van energiegebruik. Maar het is de verwachting dat de betaalbaarheid in de komende jaren zal doorzetten door de toenemende concurrentie onder de aanbieders. Tegelijkertijd kan kleinschalig beginnen en ook het doorgaan met een duurzamere levensstijl al bijdragen aan het behoud van onze natuurlijke hulpbronnen. Concrete voorbeelden hiervan zijn het minder gebruik van papier, de structurele scheiding van uw afval en minder met de auto te rijden door zoveel mogelijk vanuit huis te werken. Deze voorbeelden kunnen zelfs een financieel voordeel voor u en mij opleveren!

Ds. Enrico Karg ishoofdredacteur & algemeen secretaris Nederlandse Adventkerk.

Foto boven: Great Pics - Ben Heine/Shutterstock.com

Foto links: NeblettStudio/Shutterstock.com

Foto uiterst links: Diyana Dimitrova/Shutterstock.com

*U opent en niemand kan sluiten.
Wij wel, wij sluiten ons hart.
En U, U klopt op de deur daarvan.
Wij hoeven alleen maar open te doen.
En U komt binnen en maakt ons geluk duurzaam.*
Tekst/**Jeanette Lavies**

Van de voorzitter

Morele oproep

Op het moment dat ik dit schrijf werd er in het journaal aandacht gevraagd voor de verruwing van het politieke debat in de Tweede Kamer. Aanleiding hiervoor was de opmerking die Gideon van Meijeren (Forum voor Democratie) vorige week maakte aan het adres van Jaap van Dissel, de baas van het RIVM. Hij noemde Van Dissel 'corrupt en beïnvloedbaar' en de man moest zo spoedig mogelijk vervangen worden. De voorzitter van de Tweede Kamer greep in en ook andere Kamerleden spraken zich uit tegen dit soort ongefundeerde beweringen. Die zouden schadelijk zijn voor de integriteit van onder meer wetenschappers. 'Dit is kwalijk en zelfs gevaarlijk' werd er gezegd. Ook de minister benadrukte het belang van een veilige omgeving voor wetenschappers. Zij moeten kunnen zeggen wat misschien niet altijd even welkom is, maar wel gehoord moet worden. 'Die kennis hebben wij heel hard nodig', aldus de minister.

Dit soort omgaan met elkaar bestond natuurlijk al langer, maar is in de coronaperiode wel verslechterd. We zien steeds vaker dat politici de bevindingen van wetenschappers in twijfel trekken, omdat een bepaald beleid hun niet aanstaat. Er werd zelfs aangegeven dat het een politiek verdienmodel is geworden om daar zelf beter van

te worden. En om zo de aandacht te vestigen op wat je zelf naar voren wilt brengen. Men deinst er zelfs niet voor terug om collega's persoonlijk aan te vallen. Het is met name een morele oproep van de Kamer om deze tendens van verruwing in het politieke debat te doorbreken. Om weer op een respectvollere manier met elkaar om te gaan.

Deze oproep aan de politiek raakte bij mij een gevoelige snaar. Ik zie veel herkenningsmomenten hoe wij soms in de kerk met elkaar omgaan. Toen ik vijf jaar geleden de opdracht aanvaardde om leiding te geven aan de Nederlandse Unie, dacht ik dat ik wel een goed inzicht had in wat dit betekende voor de omgangsnormen van mensen. Ik had tenslotte al eerder een leidinggevende functie gehad als Algemeen Secretaris. Terugkijkend op de afgelopen vijf jaar zie ik toch aardig wat raakvlakken met de sfeer binnen de politiek van tegenwoordig.

Het kan er soms zo hard aan toegaan dat het lijkt alsof we fatsoen en respect maar moeizaam kunnen opbrengen. In een enkel geval lijkt het net of mensen denken zich maar alles te kunnen veroorloven. Het is voorgekomen dat bestuurders het beleid van de kerk verwoordden en dat ze dat kwalijk werd genomen. Soms wordt er getwijfeld aan

wat een bestuurder zegt zonder dat daarvoor een onderbouwde argumentatie wordt gegeven. Het komt voor dat kerkleiders in het openbaar persoonlijk worden aangevallen en waarbij er vraagtekens worden gezet bij hun integriteit. Zelfs de competentie van bevoegde instanties of commissies wordt soms betwijfeld om het eigen belang naar voren te schuiven.

Laten we als volgelingen van Jezus toch samen de hogere moraal nastreven en vooropzetten. De kerk moet in dit soort zaken toch een voorbeeld voor de samenleving zijn in plaats van dat zij daar een afspiegeling van is. Niets menselijks is ons echter vreemd. Maar laten we voor onszelf de oproep ter harte nemen om op een respectvolle manier met onze medegelovigen om te gaan, juist wanneer die een andere mening hebben dan de onze. En laten wij elkaar hierin aanmoedigen. We hebben elkaar hard nodig in een tijd waar geloven in de opgestane Heer Jezus op de achtergrond raakt. De toon maakt de muziek. Laten we inzetten op een harmonieuze symfonie van alle zevendedagsadventisten hier in Nederland. Waarvan de klank laat horen dat het bijzonder aantrekkelijk blijft om deel uit te maken van onze kerk.

Rob de Raad

Voorzitter Nederlandse Adventkerk

